

ÅRSMELDING 2016

VIKEN SKOG // ÅRET 2016 I TEKST OG BILDER

STYRELEDEREN HAR ORDET

ÅRET 2016 FORTSATTE MED STORE FORANDRINGER I VIKEN SKOG SA. VI DANNET VIKEN LOGISTIKK AS SAMMEN MED FLERE TØMMERTRANSPORTSELSKAPER OG DISPONERER NÅ OMLAG 150 TØMMERBILER. SELSKAPET HAR KOMMET GODT IGANG, OG OPPDRAGSUNDERSØKELSEN VISER AT TØMMERET FORLATER VELTEPlassen RASKERE ENN TIDLIGERE.

I tillegg startet vi opp Viken AT Market AS for å kunne profesjonalisere eksporten av massevirke. Dette selskapet har også kommet godt i gang, til glede for våre andelseiere.

Viken Skog har også gjennomført en betydelig omstrukturering og fornyet vår datterbedrift, SB Skog AS, som vi håper vi vil få stor glede av i 2017.

Datterselskapene Begna Bruk AS og Hallingdal Trepellets AS gir nå utbytte til eierne. Bedriftene har økt sine produksjoner vesentlig og utnytter nå kapasiteten fullt ut.

Driftsresultatet i Viken Skog-konsernet er bedret med 40 millioner NOK, noe som er svært gledelig. De fire siste månedene av året viser at vi virkelig har kontroll på driften. En stor takk til alle ansatte og våre samarbeidspartnere i inn- og utland som står på for å få dette til.

Vi økte tømmerkjøpet både i Viken Skog SA og i SB Skog AS i 2016, og kom totalt opp i 3,1 millioner kubikkmeter. Også omsetningen økte i konsernet og landet på ca. 1,9 milliarder NOK.

Det var gode markeder for alle våre sortimenter gjennom hele året, og det var ikke noen lageroppbygging hos våre kunder. Mer bruk av tre generelt gjør at vi ser lyst på fremtiden for vår råvare.

Viken Skog SA er bedre rustet enn noen gang til å møte morgendagens utfordringer.

I fellesskap skal vi bygge selskapet videre slik at vi kan være stolte av å være andelseiere i Viken Skog SA.

Olav Breivik
STYRELEDER | VIKEN SKOG SA

6

HVORFOR VÆRE
ANDELSEIER I VIKEN SKOG?

TØMMERKJØP
OG TJENESTER

38

50

TREKLYNGEN 2016
- ET VIKTIG ÅR

INNHold

- 02 **STYRELEDEREN HAR ORDET**
- 04 **NØKKELTALL OG KONSERNSTRUKTUR**
- 06 **HVORFOR VÆRE ANDELSEIER I VIKEN SKOG?**
- 10 **INTERVJU MED SEKS SKOGEIERE I TEIGEN**
- 12 **STYRETS BERETNING**
- 18 **REGNSKAP**
- 38 **TØMMERKJØP OG TJENESTER**
- 42 **SKOGTJENESTER MENGDETALL**
- 44 **MILJØRAPPORT 2016**
- 46 **TILLITSVALGTE**
- 48 **VIRKESLEVERANSER 2016**
- 50 **TREKLYNGEN**

- » Viken Skog er Norges største skogsamvirke
- » Ca. 9 700 andelseiere
- » Andelseierne representerer ca. 9,5 millioner dekar skog
- » Har aktivitet i den skogrike delen av Norge
- » Deltar i hele verdikjeden fra skog til industri
- » 230 ansatte inklusive datterselskap
- » Sertifisert etter ISO 9001/14001 (PEFC) og FSC

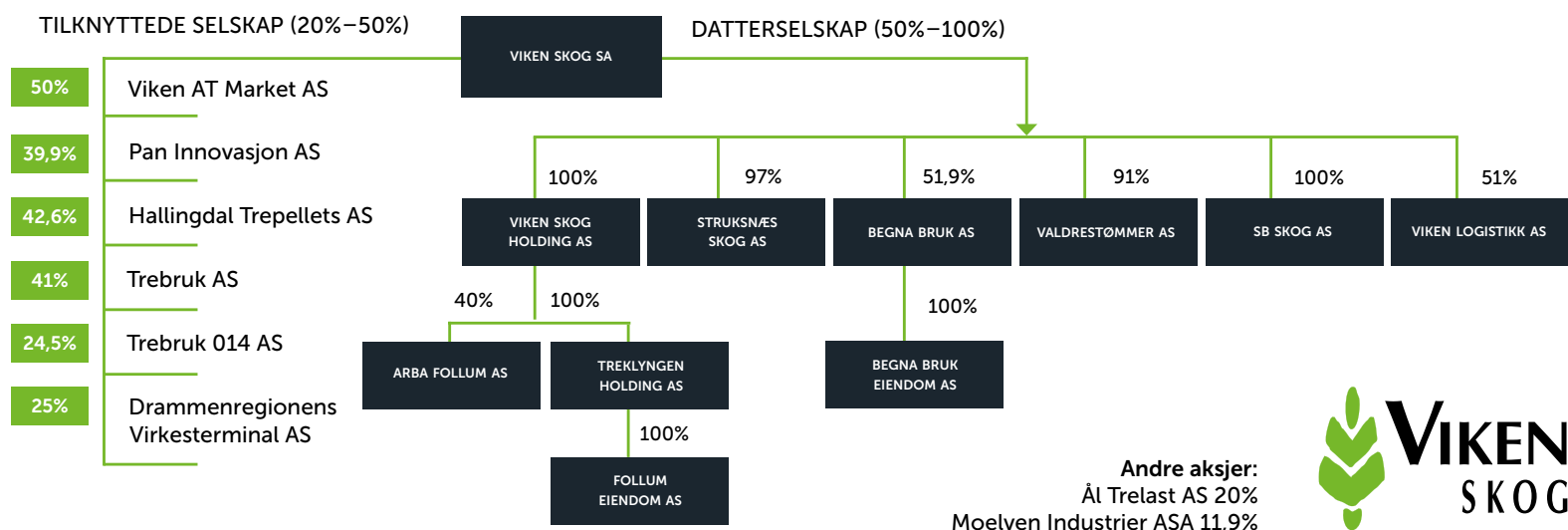
Nøkkeltall 2016

		2015	2016
VIRKESOMSETNING			
Omsetning	(m ³)	2 200 000	2 300 000
OPPDRAKSVIRKSOMHET			
Biobrenselomsetning	(lm ³)	243 000	231 000
Sluttavirkning	(m ³)	1 572 569	1 653 567
Tynning	(m ³)	37 126	82 032
Markberedning	(da.)	1 945	3 302
Planting	(ant.pl.)	5 836 608	6 434 582
Ungskogpleie	(da.)	18 907	22 163
ANDELSEIERE			
Andelseiere	(antall)	9 648	9 659
Leverandører	(antall)	3 170	3 607
Skogområder	(antall)	27	27
ANSATTE			
Årsverk totalt	(antall)	78	79
ØKONOMI			
Driftsinntekter	(1 000 kr)	1 246 202	1 328 874
Driftsresultat	(1 000 kr)	(39 883)	(4 805)
Finansresultat		44 645	11 395
Årsresultat	(1 000 kr)	3 362	6 334
Totalrentabilitet	(%)	1,7	2,6
Egenkapitalrentabilitet	(%)	0,9	1,3
Likviditetsgrad		1,18	1,16
Egenkapitalandel	(%)	70	71

Konsernstruktur Viken Skog SA pr. 31.12.2016

ANDELSEIERTILLEGG 2016

- » Eierskifte: kr 10,- pr. m³
- » Treårskontrakt, min. 3 000 m³ totalt: kr 10,- pr. m³
- » Rabatt 15% på plantekjøp sammen med tømmer salg
- » Gratis DinSkog
- » Barmarkstillegg: kr 10,- pr. m³
- » Helårs driftstillegg (avvirkes uavhengig av vær og føre) kr 20,- pr. m³ og tilgang til ulike andelseiertillegg

HVORFOR VÆRE ANDELSEIER I VIKEN SKOG

VIKEN SKOG ER LANDETS STØRSTE TØMMERKJØPER, OG SOM EIER ER DU SIKRET FORTRINNSRETT I TIDER MED AVSETNINGSPROBLEMER. VIKEN SKOG HAR EN SOLID KAPITALBASE OG GARANTERER RETT OPPGJØR TIL RIKTIG TID.

- Sikkerhet i tømmermarkedet
- Høyest mulig tømmerpris
- Andelseiertillegg
- Dyktige lokale skogbruksledere
- Informasjon og veiledning
- Medlem i det lokale skogeierområdet
- Investere i verdikjeden
- Næringspolitikk for bedre rammebetingelser
- Gratis tilgang til «DinSkog»
- Fordelsavtaler

SIKKERHET I TØMMERET

Andelseiere i Viken Skog har fortrinnsrett til avsetning av tømmer og er garantert en konkurransedyktig pris og korrekt tømmeroppgjør. For noen år siden var Norge nettoimportør av tømmer, men etter nedleggelse av viktige treforedlingsbedrifter er skogbruket avhengig av å eksportere store deler av massevirket.

HØYEST MULIG TØMMERPRIS

Stort volum gir grunnlag for effektiv drift og innflytelse i tømmermarkedet. Viken Skog legger vekt på å ha avtaler med kjøpere i alle regioner slik at transportkostnadene blir så lave som mulig. For effektiv eksport har Viken Skog sikret seg rettigheter og gjort investeringer i flere jernbaneterminaler og havner. Som den største aktøren i tømmermarkedet skal Viken Skog alltid være konkurransedyktig. Skogeiere som selger tømmer til Viken Skog kan være trygge på at de får en konkurransedyktig pris, av en kjøper som ikke har andre interesser enn å betjene sine eiere – skogeierne.

Stort volum gir grunnlag for:

- Innflytelse i markedet
- Effektiv drift og transport
- Nærhet og lokalkunnskap

Skogeiere kan velge mellom pris på avvirknings-tidspunktet eller fastpris. Andelseiere får i tillegg også tilgang til ulike andelseiertillegg.

DYKTIGE LOKALE SKOGBRUKSLEDERE

Viken Skog har ca. 30 skogbruksledere fordelt på 6 lokalkontorer. Skogbrukslederne har utdanning og/eller lang erfaring fra skogsektoren. En høy andel av tømmermarkedet gir grunnlag for større tetthet av skogbruksledere enn de som kjøper tømmer spredt over større områder. De fleste av våre skogbruksledere kjenner godt skog-eierne i sin region, og har god lokalkunnskap. Skogbrukslederen er kontaktperson og rådgiver mot skogeier for hogst og andre skogtjenester. Han/hun er ansvarlig for planlegging av driftene og utarbeidelse av miljørapport før hogst. Skogbruksleder sørger for god kontakt med en av våre 5 produksjonsplanleggere ved hvert lokalkontor, som er ansvarlig for å lage kjøreruter for entreprenørene og transport basert på henteklarmeldinger.

MEDLEM I DET LOKALE SKOGEIEROMRÅDET

Viken Skog er delt inn i 27 skogeierområder, som fungerer som valgkretser for representasjon til Viken Skogs årsmøte. Hvert skogeierområde ledes av et styre, som jobber for andelseiernes interesser lokalt. Dette innebærer blant annet å:

- *Representere andelseierne i næringspolitiske spørsmål lokalt*
- *Sørge for god kontakt med Viken Skog*
- *Stå som arrangør av aktuelle kurs*
- *Arrangere møter og skogdager med faglige eller næringspolitiske tema*
- *Arrangere skogdager for skoleungdom*
- *Tilby turer med kombinert faglig og sosialt program*

INVESTERE I VERDIKJEDEN

Viken Skog har gjennom flere år vist seg som den viktigste garantisten for hjørnestensbedrifter som Begna Bruk, Moelven Soknabruket, Moelven Numedalsbruket, Haslestad, Hellefoss og Hallingdal Trepellets. Eksport av tømmer er også viktig, og kan gi høyere pris, men over tid er vi helt avhengig av å ta vare på, styrke og utvikle den lokale verdiskapningen. Satsingen på Treklyngen er et eksempel på at Viken Skog tar grep for å sikre fremtiden etter bortfall av mer enn 3 millioner kubikkmeter innenlandsk forbruk av massevirke. Sammen med andre aktører jobber Viken Skog for etablering av ny og lønnsom skogindustri basert på fremtidsrettet teknologi.

Som andelseier bidrar du til at skogbruket er synlig i lokalsamfunnet, og du har mulighet til å delta på en rekke faglige og sosiale arrangementer.

GRATIS TILGANG TIL «DINSKOG»

ANDELSEIERE I VIKEN SKOG FÅR GRATIS TILGANG TIL SIN SKOGBRUKSPLAN PÅ INTERNETT, MED LØSNINGEN DINSKOG.

Denne gir deg tilgang til digitale bestandskart, bestandsinformasjon, eiendomsinformasjon, miljøregistreringer og detaljerte kart. Du kan skrive ut eller lagre kartutsnitt til bruk i hogstmaskin eller andre formål, slik som planlegging av skogkultur eller jakt. Skogbruksplanens levetid og brukervennlighet øker betydelig når den foreligger i digital form.

Med DinSkog vil du til enhver tid kunne gå inn og se på din skogbruksplan. Du vil også kunne foreta oppdateringer når endringer er utført.

Tjenesten er passordbeskyttet for å sikre deg mot uønsket innsyn.

FORDELER FOR ANDELSEIERE

Barmarkstillegg

**Treårskontrakt
minimum 3 000 m³
totalt volum på
sagtømmer**

Eierskiftetillegg

**Plantekjøp sammen
med tømmer salg**

Helårsdriftstillegg

**Gratis DinSkog
App på nett og mobil**

FYLKE // Akershus
NAVN // Helge Lindstad
ASKER OG BÆRUM SKOGEIEROMRÅDE

FYLKE // Vestfold
NAVN // Lars Sollie
TØNSBERGDISTRIKTET SKOGEIEROMRÅDE

FYLKE // Østfold
NAVN // Ann-Mari Skinne
SMAALENENE SKOGEIEROMRÅDE

FYLKE // Buskerud
NAVN // Jens Erik Wittussen
DRAMMEN-HURUM SKOGEIEROMRÅDE

FYLKE // Telemark/Vestfold
NAVN // Tor Erik Hustuft-Riis
LARDAL-SILJAN SKOGEIEROMRÅDE

FYLKE // Oppland
NAVN // Marit Hougsrud
SØR-AURDAL SKOGEIEROMRÅDE

INTERVJU

SEKS ANDELSEIERE I TEIGEN

VIKEN SKOG HAR TATT PULSEN PÅ NOEN ANDELSEIERE REPRESENTERT FRA HVERT SITT FYLKE. HVORDAN ER DET EGENTLIG Å VÆRE SKOGEIER ANNO 2016?

1. Hva er ditt yrke?
2. Hvor lenge har du/dere vært skogeier(e)?
3. Hva har forandret seg mest med å være skogeier fra du/dere overtok/kjøpte skogen frem til i dag?
4. Hva er det beste med å være skogeier anno 2017?
5. Hvorfor er du andelseier i Viken Skog?
6. Hva mener du er den største fordelen med å være andelseier i Viken Skog?
7. Hva er den største utfordringen i skognæringen, og største muligheten?
8. Hva mener du er det viktigste Viken Skog bør fokusere på?

HELGE LINDSTAD

1. I dag er jeg pensjonist. Men jeg er utdannet agronom og forvalteragronom, men har jobbet fulltid som brannmann i 32 år.
2. Vi kjøpte gården vår i 1986, så vi har vært skogeiere i 31 år.
3. Alt rundt miljøregistreringer og andre regler knyttet til Markalov, forskrifter osv. I tillegg skal du være ganske mye mer «proff» hvis du skal hogge selv, slik jeg gjorde i mange år.
4. Jeg liker godt å gå i egen skog for å planlegge tiltak, og å se på resultat av tiltak som er utført, f.eks ungskogpleie.
5. Jeg tror på samvirketanken og trives i faglig og sosialt fellesskap.
6. I tillegg til fellesskapet, er andelseierfordelene viktige, og det er viktig at de er synlige. Jeg liker også å ha en skogbruksleder som jeg er kjent med, og som kan kontaktes ved behov.
7. Den største utfordringen er mangel på industri til å ta imot sliptømmer i Viken Skogs geografi. Den største muligheten er den unike bruken av

tømmer som råstoff. Med det «grønne skiftet» vil dette tvinge seg frem.

8. Viken Skog må fortsette arbeidet gjennom Treklyngen for å etablere tømmerforbrukende industri. Viken Skog må gjennom Norges Skogeierforbund jobbe for grunneierrettighetene. Og Viken Skog må ha god service og kvalitet ved alle oppdrag for andelseierne.

LARS SOLLIE

1. Jeg jobber som delelager/økonomimedarbeider hos EIK Maskin Vestfold.
2. Jeg har vært skogeier siden 1990.
3. Tidligere hadde man mer langsiktig «bilde» med tanke på når hogge i forhold til vær og føre, og prisbilde osv. Med dagens klima er ofte tidsvinduet kort for når det er ideelle hogstforhold (og alle andre også skal hogge), og prisene svinger mer og oftere.
4. Man får hjelp til det meste om man betaler. Viken Skog og min lokale skogbruksleder Tom Horn-tvedt er en telefon unna.
5. For meg betyr andelseierskapet i Viken Skog først og fremst trygghet og derfor jeg er andelseier.
6. Som andelseier i Viken Skog har man samlet alt man trenger på et sted.
7. Den største utfordringen er alle «forståseg-pærene» og hvilken gjennomslagskraft og påvirkning de får på ofte helt sviktende grunnlag. Det virker som jo oftere du mester et budskap, jo mer får du opinionen til å tro på det, uansett hvor galt eller riktig det er. Muligheten ligger i å snu utfordringen til din (skogeiernes) fordel.
8. Jeg mener det viktigste Viken Skog bør fokusere på er kjernevirksomheten.

ANN-MARI SKINNE

1. Jobber som rådgiver i Innovasjon Norge.
2. Mannen min Ole Ludvig og jeg kjøpte gården av hans foreldre i 1997. Så vi har vært skogeiere 20 år i april!
3. Når vi overtok eiendommen utførte vi mye manuelt arbeid i skogen selv. Hogstene var generelt mindre. I dag er manuell hogst ikke lengre aktuelt. Jeg savner den gode lukten fra nyhøgd tømmer som satt i arbeidstøyet når Ole Ludvig og hans far kom hjem fra skogen.
4. I vår region driver de fleste kombinasjonsbruk hvor skogen ofte er relativt liten. Vi ser på skogen som en viktig ressurs som vi tror får økt verdi i fremtiden.
5. Samvirket har stor betydning for å sikre ressursgrunnet og omsetningen for bonden og skogieren. Over tid har det vist seg viktig å stå sammen og ha kontroll lengre ut i verdikjeden.
6. For oss har det stor betydning å vite at Viken Skog er en konkurransedyktig og kompetent aktør som tar et aktivt ansvar i verdikjeden.
7. Den norske skognæringen er i dag alt for avhengig av eksport. Det er en stor risiko å være en marginal leverandør til et større marked. Skogen vil bli en mer ettertraktet ressurs i fremtiden for å skape bærekraftige løsninger.
8. Det er i dag alt for ensidig prispokus på tømmerstokken, noe som gir kortsiktige løsninger og ikke nødvendigvis mest rasjonell drift. Økt digitaliseringen gir også store muligheter.

JENS ERIK WITTUSSEN

1. Jeg er gårdbruker på Filtvet gård og selger i John Deere Forestry.
2. Har vært skogeier i over 25 år.
3. I dag bruker vi digital skogbruksplan som gir vesentlig bedre oversikt over behov for ungskogpleie, tynning og planlegging av hogst. Samtidig har vi oversikt over MIS-figurer og hensyn til kulturminner m.m.
4. Å drive aktivt skogbruk med forvaltning av ressursene – og jakt.
5. Jeg er andelseier fordi Viken Skog representerer et stort antall andelseiere i forhandlinger om avsetning

- og høyest mulig tømmerpris. Samtidig er Viken Skog aktive i næringspolitikken for investeringer i treforedling i Norge. I tillegg er det viktig å ta vare på nærings- og eiendomsretten i skog og utmark.
6. Sikker avsetning, tømmerpris og godt faglig miljø i Viken Skog. Og ikke minst skogbrukslederne ute i distriktet – de er helt avgjørende for høy aktivitet.
  7. Den største utfordringen jeg ser i dag, er at vi eksporterer ca. 40% av alt tømmer (rundvirke) til Sverige, Tyskland m.m. Det gjør oss veldig sårbare – og vi er prisgitt valuta, transportkostnader og markedsf forhold/virkestilgang i de land vi eksporterer til.
  8. Jeg mener at Viken Skog sammen med hele skogbruket og politikerne bør fokusere enda sterke på næringspolitikken og satsing på ny industri som kan bruke norsk virke. En enda større satsing på infrastruktur som veier, jernbane og tømmerhavner er også helt avgjørende for at vår næring skal være konkurransedyktig. Beholde og øke aktiviteten i forhold til andelseiere, skogsentreprenører og transportører er veldig viktig fremover. Sammen er vi sterke!

TOR ERIK HUSTUFT-RIIS

1. Jeg jobber som ingeniør.
2. Har vært skogeier i 6 år.
3. Fokuset på verdikjeden og verdiskapning nasjonalt.
4. Være en del av de få basisnæringene som gjenstår i samfunnet.
5. Viktig å stå samlet for å bidra til å løfte skognæringen. Jeg synes det er spennende å være deleier i et fremoverlent selskap som ønsker å fremme skogbruket og jobbe for dets fremtid.
6. Viken Skog har konkurransedyktige vilkår og bidrag til utvikling for skogbruket.
7. For skognæringen er det en utfordring å samle seg for å makte og skape nye omsetningsmuligheter som gir nasjonal verdiskapning. Mulighetene som ligger i skogbruk ser ut til å være uante om dagen – det dukker opp nye produkter og bruksområder hele tiden!
8. Viken Skog gjør mye bra for tiden.

Fokus må alltid være topp kundebehandling. Viken Skog må bli tydeligere og flinkere til å kommunisere tømmerpris. Vi er konkurransedyktige på pris, men blir ofte møtt med utsagn om at andre aktører har bedre priser. Dette er ikke alltid en sannhet, så jeg savner noen bygdehistorier fra de som var fornøyd med Viken Skog – jeg vet de finnes. Stort sett hører vi alltid om de som hevder å ha fått bedre priser andre steder. Det er ikke en konstruktiv måte å forbedre selskapet vårt på. Hvis du er andelseier i Coca Cola, skryter du vel ikke av Pepsi?

MARIT HOUGSRUD

1. Jeg er selvstendig næringsdrivende.
2. Mannen min og jeg tok overtok skogen i 2005.
3. Jeg synes egentlig det har holdt seg ganske likt, selv om industribildet har endret seg kraftig. Tømmerprisene har gått opp og ned, og det har blitt noe større fokus på miljøhensyn i skogbruket. Det jeg synes er positivt er de siste årenes fokus på det grønne skiftet og skogens rolle i miljøpolitikken. Dette mener jeg er noe av det viktigste vi kan jobbe med fremover.
4. Det er en fri tilværelse sånn jeg har det. Men generelt er det fint å få lov til å forvalte noe som er så tidkrevende og langsiktig. Vi høster av forfedrene og planter for etterkommere!
5. Jeg er andelseier i Viken Skog fordi selskapet er en sikker kjøper av tømmeret vårt, tradisjon og nettverk.
6. Den største andelseierfordelen for oss er sikkerhet. Vi har god kontakt med skogbrukslederen og syns det hele foregår greit i forhold til avtaler.
7. Miljøvern er klart den største utfordringen i skogbruket! Miljøbevegelsen er sterk og har mange til å tale sin sak. Jeg mener at miljøvern og skogbruk ikke er noen motsetning – det går veldig fint med begge deler. Dette er også den største muligheten, nettopp å «bli venner» med den andre siden. Da står vi sterkt i Det grønne skiftet!
8. Det grønne skiftet og industri er absolutt det viktigste for Viken Skog å fokusere på.

2016 – VIKEN SKOG STABILISERTE SEG SOM NORGES STØRSTE TØMMERKJØPER

FOR VIKEN SKOG VAR 2016 ET ÅR PREGET AV VEKST OG ET REKORDHØYT AKTIVITETSNIVÅ SAMTIDIG SOM SELSKAPET FORBEDRET MARGINER OG INNTJENING. DETTE MEDFØRTE EN BEDRING AV DRIFTSRESULTATET I VIKEN SKOG-KONSERNET PÅ 40 MNOK SAMMENLIGNET MED 2015.

Tømmervolumet ble nesten 2,3 millioner kubikk, noe som gir en markedsandel på 20,6% i Norge og 60% i det tradisjonelle Viken Skog-området. Sammen med SB Skog som omsatte over 800 000 kubikkmeter har Viken Skog-konsernet befestet stillingen som den suverent største aktøren i Norge, med et tømmervolum på 3,1 millioner kubikk, og en markedsandel på 28,3%. Omsetningen i 2016 var på 1,9 mrd NOK.

Store hendelser de siste årene i skognæringen har medført en omfattende **endringsprosess** i Viken Skog. Arbeidet med profesjonalisering og **markedsretting** av organisasjonen er pågående. Suksesskriteriet er aktørenes vilje og evne til endring i en verdikjede preget av mye kultur og historie. Samtidig er det helt avgjørende at selskapet lykkes med prosessene slik at Viken Skog vil ha nødvendig **konkurranseskraft** til å utnytte det mulighetsrommet som bioøkonomien gir.

Skog22 påpekte at **strukturelle endringer** i skog- og trenæringen er nødvendig for å sikre kapasitet og handlingsrom. Det har vært initiativ til slike grep blant skogeiersamvirkene, men så langt har flere av disse blitt stoppet av Konkurransetilsynet. En konsolidering av tømmeromsetningsleddene i Norge vil på sikt være avgjørende for å sikre næringen større konkurranseskraft i et stadige mer internasjonalt og krevende tømmermarked.

VERDIKJEDE

En robust, fleksibel og effektiv verdikjede er det viktigste kriteriet for høyest mulig verdiskapning på tømmerstokken. Dette forutsetter større forutsigbarhet i tømmerleveransene fra skogeier.

Viken Skog har kalt konseptet for «grøntlager» og dette har stabilisert seg på rundt 0,7 millioner m³, tilsvarende 3 måneders leveranser fra Viken Skog til industrien. Den største effekten får man i bedre planlegging og derav mer rasjonell bruk av hogstmaskiner og tømmerbiler. I 2016 avvirket Viken Skog med sine 75 hogstlag daglig rundt 9 000 m³.

📍 **Grøntlager = kontrahert volum, men ikke avvirket**

Et mål for Viken Skog har vært mer stabile leveranser til industrien gjennom hele året. Dette for å sikre hogstentreprenører og tømmerbiler helårsaktivitet og industrikundene bedre kvalitet på tømmeret. I samarbeid med industrien holdt derfor sagbrukene i 2016 åpent for innkjøring i feriemåneden juli. Da kunne det avvirkes for fullt når vær- og føreforhold normalt er som best utenfor vintermånedene. Viken Skog opplever reduserte perioder med optimal vinterdrift. Været er unektelig varmere, våtere og mer variert i forhold til forrige normalperiode (1961–1990).

Samarbeidet med Viken Logistikk har medført at tømmerveltene tømmes hurtigere enn tidligere. Viken Skog har lykkes med raskere innkjøring samtidig som produksjonen har vært økende. Utfordringen med lavt bilveislager er at uten påfyll av tømmer fra skogeier så stopper verdikjeden. Viken Skog vil da ikke være leveransedyktig til industrien. I 2016 var bilveislageret på rundt 130 000 m³ eller tilsvarende 2 ukers leveranser fra Viken Skog til industrien.

📍 **Bilveislager = henteklart tømmer, men ikke transportert**

Bedre samarbeid og kommunikasjon i verdikjeden er essensielt for å nå målsettingen om en mer kostnadseffektiv verdikjede. Derfor gjennomfører Viken Skog regionvis halvårlige samlinger med alle hogstentreprenører og tømmerbil-sjåfører.

En vital verdikjede med verdiskapning og sysselsetting er nødvendig for å sikre skognæringen gjennomslagskraft i samfunnet og politisk innflytelse.

SKOGKULTUR

Et aktivt skogbruk er avgjørende for skognæringens omdømme og anseelse. At skogeier ivaretar sin eiendom på en langsiktig og bærekraftig måte bidrar til dette. Investeringer i skogkultur er sentralt, som planting, ungskogpleie og gjødsling. Viken Skog plantet i 2016 ca. 6,4 millioner planter, en økning på 10% fra 2015 og det ble utført 24 000 daa ungskogpleie, som er en økning på 26%.

Skogen har en rolle på veien mot lavutslippssamfunnet. Politikerne ved Stortinget iverksatte derfor to tiltak i 2016; «Planting av skog på nye areal» og «Gjødsling av skog som klimatiltak». Dette er økonomiske insentiver til skogeier for å gjøre investeringer i skogen som bidrar til økt opptak av klimagasser. Det ble gjødslet 12 100 dekar i Viken Skog i 2016. Tilskuddsordningen som

ble innført i 2016, videreføres i 2017 med 40% tilskudd.

Viken Skog har som del av sin organisering spesialisert skogkulturtjenesten. Dette skal sikre økt fokus og profesjonalisering av tjenestetilbudet til skogeier. Flere av stillingene er delfinansiert av fylke og/eller kommune. For å sikre eierskap til felles målsettinger for det lokale skogbruk, gjennomfører Viken Skog fylkesvise møter med forvaltningen hvor ulike problemstillinger rundt skogkultur blir belyst og diskutert.

VIKEN SKOG VAR I MEDIA OVER 1 300 GANGER I LØPET AV 2016

For skogeiere sikrer investeringene i skogkultur fremtidig avkastning på eiendommene.

ARRANGEMENT

Fokus på aktuelle og tidsriktige arrangementer for andelseiere og andre interesserte har vært et prioritert satsningsområde. Det ble gjennomført 50 arrangement i regi av Viken Skog sentralt i 2016, blant annet for nye andelseiere, områdeledere og forvaltning samt ulike fagkvelder som «Tømmer og villsvin».

Sistnevnte samlet noen av de fremste representantene fra skogindustrien i Norge og Sverige og hadde 180 deltakere. I tillegg arrangeres det lokale kurs og aktiviteter i regi av de 27 skogeierområdene. I fjor var det over 250 arrangement i de lokale skogeierområdene og lagene. Det ble utgitt 8 Viken Nytt og sendt ut nyhetsbrev annenhver uke i løpet av året. Det ble produsert YouTube-videoer om Viken Skogs tjenester som et ledd i merkevarebyggingen.

ARBEIDSMILJØ, PERSONALE OG LIKESTILLING

Måloppnåelse og resultater skapes av de ansatte i Viken Skog. Disse, i samarbeid med selskapets samarbeidspartnere, er nøkkelen til fremgang og visjonen om å være skogeierens førstevalg. Det har derfor gjennom året vært fokus på rekruttering og bygging av kompetanse for fremtiden. Blant annet har det vært gjennomført et utviklingsprogram for skog- og produksjonsavdelingen kalt «I forkant». Målet med programmet har vært arbeidsmetodikk, hva skal være fokus i hverdagen, hvordan samhandle med våre eiere og hvordan raskest og best ivareta nye skogeiere og eiendoms-skifter.

Det har blitt rekruttert 17 nye medarbeidere for å få mer spisskompetanse i en stadig mer komplisert hverdag. De ansatte har vært positive til endringer og en mer proaktiv arbeidsdag.

Sykefraværet i Viken Skog er lavt, og hadde en nedgang fra foregående år på 0,6%, og endte på 1,3%. Det rapporteres fra bedriftshelsetjenesten om meget god trivsel i selskapet, både kollegialt og til ledelsen. Det var ingen alvorlige skader eller ulykker i 2016. Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Viken Skog planlegger en ny medarbeiderundersøkelse høsten 2017. Undersøkelsen vil utarbeides i samråd med fagforeningene. [forts.]

Viken Skog hadde stor suksess med skogkuldene «Robuste skoger» med over 600 store og små deltakere og seminaret «Marked, økonomi og skatt» på Sundvolden Hotel.

Faksimile fra Nationen 27. april 2016

Dedikerte medarbeidere i Viken Skog: Hvert årsverk i Viken Skog omsetter for nesten 16 millioner kroner. Det er 60% mer enn det skogeiersamvirket som ligger nederst.

Fokus gjennom 2017 vil være organisering og arbeidsmetodikk, samt ivareta og videreutvikle «I forkant»-programmet.

Viken Skog har gjennom 2016 gjennomført flere mindre organisasjonstilpasninger for å tilpasse organisasjonen til konsernet og markedets behov. Antall årsverk i konsernet var 213.

TALLENE FORDELER SEG PÅ FØLGENDE MÅTE FOR SELSKAPENE:

	2016	2015
Viken Skog SA	78,7	78,0
SB Skog AS	52,6	52,5
Begna Bruk AS	53,0	52,0
Treklyngen Holding AS	3,4	4,0
Follum Eiendom AS	3,9	5,0
Struksnæs Skog AS	9,5	10,6
Valdrestømmer AS	12,0	11,2
Viken Skog – Konsern	213,3	213,1

Andelen kvinner i Viken Skogs styrende organer og konsern gjennom året utgjør følgende:

	2016	2015
Styremedlemmer Viken Skog	40%	40%
Ledere skogeierområder	7,4%	11%
Styremedl. skogeierområder	18%	20%
Medarbeidere konsern	11,3%	10%

Andelen kvinnelig styreprerentanter i Viken Skog er beregnet blant de skogeiervalgte representantene.

Viken Skog har som mål å fremme diskrimineringslovens formål innenfor vår virksomhet. Formålet med loven er å fremme likestilling uavhengig av etnisitet, religion og livssyn.

STYRETS ARBEID

Styret har behandlet store saker som strategi, selskapsledelse, eierstyring og risiko i 2016. Det har vært 11 styremøter og blitt behandlet 129 saker.

Ny **strategi** ble utarbeidet med bakgrunn i følgende forutsetninger:

- » **Megatrenden globalt: Økt fokus på bærekraft, miljø og klima.**
- » **Skog- og trenæringens ressurs- og markedsmessige muligheter for vekst og utvikling innen bio-økonomien.**
- » **Skog- og trenæringens muligheter til å bidra til økt nasjonal verdiskapning og sysselsetting.**

De siste årene har Viken Skog arbeidet med å øke tømmerstokkens konkurransekraft i et stadig mer internasjonalt og krevende marked. Dette for å skape en mer forutsigbar, fleksibel og effektiv verdikjede fra stubbe til industri, noe som forutsetter større volum og mer fokus på drift. Arbeidet videreføres fremover, med iverksettelse av flere tiltak for større **kostnadseffektivitet**.

I en stadig tøffere konkurranse om skogeierens gunst må Viken Skog skille seg fra de andre tømmeraktørene med å tilby andelseierne **merverdier** utover riktig tømmerpris. Fremover vil IT og kommunikasjon være prioriterte satsningsområder. Dette skal styrke merkevaren og opplevelsen til andelseierne.

Samtidig fortsetter arbeidet med å modernisere og markedsrette selskapet. Viken Skog vil de neste årene ha stort fokus på **Markedsorientering, Profesjonalisering og Konkurransekraft**. Dette for å sikre selskapet som et fremtidsrettet samvirke.

STRATEGISKE EIERSKAP

Viken Skog er et konsern med en omsetning på ca. kr 1,9 mrd. NOK og har eierskap i hele verdikjeden. Disse eierskapene skal bidra til at Viken Skog realiserer sine strategiske målsettinger om vekst, lønnsomhet, en økt forståelse av verdikjeden, samt kunne bidra til etablering av ny norsk skogbasert industri.

» **SB Skog AS** ble kjøpt fra Statskog i 2015.

Hensikten med oppkjøpet var å gjøre Viken Skog til en landsdekkende tømmeraktør i et marked preget av økt konkurranse. I tillegg til å oppnå synergier gjennom samhandling av tømmerkjøp, vil selskapene få effektivitetsgevinster på IT, økonomi og personal. Dette vil bidra til en mer kostnadseffektiv verdikjede og gjøre Viken Skog mer konkurransedyktig i tømmermarkedet. Ambisjonen er å være den mest effektive tømmerkjøperen i Norge. Selskapets tømmerkjøp i 2016 var 835 000 m³, noe som gir en markedsandel i Norge på 7,7%. AT Skog har kjøpt en eierandel på 34% og blir medeier fra 2017.

» **Viken Logistikk AS** ble etablert sammen med tømmertransportørene i 2016. Viken Skog har en eierandel på 51%. Hensikten var å sikre en mer forutsigbar, fleksibel og effektiv logistikk, riktig kapasitet samt bedre samarbeid og kommunikasjon mellom aktørene. Dette er avgjørende for å mestre et mer krevende marked der eksport i dag utgjør nesten 40% av tømmeret i Norge. Ambisjonen er å være den mest rasjonelle tømmertransportøren i landet. Selskapet administrerte et tømmerettersvolum på 1,75 millioner m³ i 2016, og vil med en avtale med Stora Enso fra 2017 administrere mer enn 2 millioner m³.

» **Viken AT Market AS** ble etablert i 2015 som et joint-venture med AT Skog. Hensikten med etableringen var bedre kompetanse innen eksport, større attraktivitet for utenlandske industrikunder som følge av å kunne tilby et større volum, og mer effektiv logistikk på havner og terminaler. Selskapet vil være risikodempende for en svakere etterspørsel etter tømmer og dermed bidra til en mer robust verdikjede. Ambisjonen er å være det beste eksportselskapet av virke fra Norge. Selskapet omsatte ca. 0,2 millioner m³ i 2016 og vil i 2017 omsette mer enn 0,6 millioner m³.

» **Treklyngen AS** ble etablert i forbindelse med oppkjøpet av Norske Skog Follum i 2012. Treklyngen er merkenavnet på Viken Skogs satsning for å få etablert ny norsk skogindustri. Målsettingen er en industriell klynge der aktørene får synergier av hverandre, et såkalt biokombinat. Det pågår for tiden to utviklingsprosjekter i regi av Treklyngen; Arba Follum som har mottatt støtte på 138 MNOK fra Enova til produksjon av 200 000 tonn biokull og St1 som vil bygge fabrikk for produksjon av 50 millioner liter bioetanol til bruk i drivstoff. I tillegg fraktes mer enn 0,2 millioner m³ på tog fra terminalen på Follum. Verdien av Follumeiendommene anslås å være høyere enn de samlede investeringer på eiendommen og som denne er bokført til.

» **Moelven Industrier ASA** ble kjøpt sammen med flere av de andre skogeiersamvirkene fra finske Metsäliitto Osuuskunta i 2006. Tilsammen kontrollerer konstellasjonen 60% av aksjene. Selskapet omsatte i 2016 for 10 350 MNOK og fikk et driftsresultat på 335 MNOK, det beste resultat siden 2007. En utfordring for Moelven er det uavklarte salget av aksjene til Eidsiva Vekst og Felleskjøpet Agri, som til sammen representerer 40% av aksjene. Salget viser seg vanskelig, blant annet som følge av de detaljerte og kompliserte aksjonærvitalene mellom eierne.

» **I tillegg** har Viken Skog eierandeler i Struksnæs Skog AS, Valdrestømmer AS, Begna Bruk AS, Hallingdal Trepellets AS, Tømmerterminaler AS,

Drammenregionens Virkesterminaler AS, Pan Innovasjon AS, Trebruk AS, Trebruk 014 AS, Ål Trelast AS og Skog-Data AS.

KONSOLIDERING

Viken Skog har etablert og investert i flere selskap de senere år, noe som setter krav til konsolidering og større bruk av konserntjenester. Spesielt gjelder dette fagområdene IT, økonomi og salg. Fordelen med disse oppkjøpene er at de bidrar til økt fleksibilitet og kostnadseffektivitet i stabsfunksjonene, noe som vil øke Viken Skogs konkurransekraft i tømmermarkedet.

TØMMERMARKEDET

2016 var et relativt stabilt år i tømmermarkedet. Svak norsk krone og styrket etterspørsel førte til høy kapasitetsutnyttelse hos alle Viken Skogs kunder, både innen treforedling og tremekanisk industri. Både for sagtømmer og massevirke var det størst økning i etterspørselen av gran. Svakt styrket norsk krone gjennom året og usikkerhet i de internasjonale markedene, blant annet knyttet til Brexit, dempet etterspørselen i eksportmarkedene. Andelen eksport ble derfor noe lavere i 2016 enn året før.

Første halvår 2016 ble brukt til å operasjonalisere eksportselskapet Viken AT Market. Selskapet var operative med eksport av tømmer fra 1. september, og tok fra da av over hele salgs- og leveringsprosessen av tømmer på eksport for alle tre selskapene. Viken AT Market tok også over drift av havneterminalene selskapene i konsernet benytter.

SB Skog og Viken Skog har i stor grad de samme industrikundene. For begge selskapers kunder ble det gjort felles salgskontrakter for volum fra disse. Fra høsten 2016 ble det etablert felles salgssavdeling.

Det har gjennom året vært et stort fokus og lagt ned betydelig innsats i å **hente ut synergiene gjennom felles eksportsalg for Viken Skog, SB Skog og AT Skog.**

Samordningen har gitt selskapene betydelige effekter som følge av en mer profesjonalsert opptreden i markedet.

Det har blitt et skjerpet fokus fra det offentlige og fra næringen på bruksklasser for transport av tømmer på offentlig vei. Lave bruksklasser, særlig på det kommunale og fylkeskommunale veinettet, påfører næringen betydelige merkostnader og medfører at deler av skogressursene i realiteten ikke blir tilgjengelig for industrien. Det har blitt satt i gang systematisk kartlegging og påvirkning for disse begrensningene.

ENGASJERTE SKOGEIERE

Grunneiere opplever press på råderetten, blant annet fordi politikerne i Skogmeldingen har besluttet at 10% av skogarealet skal vernes. Dette vil redusere hogstpotensialet og vanskeliggjøre ambisjonene fra strategigruppen Skog22 om å øke den årlige avvirkingen til 15 millioner m³. Rovdyrpolitikk, ulv- og beite-problematikk har også vært en høyaktuell sak med mye engasjement. Eksport fra Lierstranda i Drammen er en interessekonflikt mellom skognæringen og kommunen, som vil bygge fjordby på arealet. Havna er avgjørende inntil et alternativ blir etablert. Viken Skog har valgt Norges Skogeierforbund som talerør for næringspolitikk. Skogeierforbundet som er en organisasjon eid av skogeiersamvirkene har gjennom året opplevd intern uro da en av eierne ønsket utmeldelse. Et samlet skog-Norge er avgjørende for gjennomslag i **næringspolitikken.**

Å ivareta **miljøet**, men samtidig kunne drive et aktivt skogbruk har høy prioritet i Viken Skog. Miljø er derfor definert som det største risikoelementet for selskapet. Samvirket revideres hvert år og innehar sertifikater på Norsk PEFC, FSC, ISO 9001 og ISO 14001. Viken Skog og skognæringen opplever et stadig skarpere lys fra miljøbevegelsen.

«Robuste skoger 2016» samlet både små og store skoginteresserte

OPERASJONELL OG FINANSIELL RISIKO

Viken Skog er sertifisert etter kvalitetsstandarden ISO 9001 og miljøstandarden ISO 14001. Et sentralt element i kvalitets- og risikostyringen er internkontroll og avviksrapporing.

I løpet av høsten 2016 har Viken AT Market overtatt eksport via havn for selskapene Viken Skog, AT Skog og SB Skog. Verdikjeden knyttet til eksport har en del utfordringer som ikke møtes med leveranser i innlandet. Problemstillinger relatert til sporbarhet, lagerbeholdninger på havn og tømmermåling i mottaksland medfører økt operasjonell risiko. Opprettelsen av Viken AT Market er et ledd i å øke kompetansen innenfor eksport samtidig som det sikrer gode avsetningsmuligheter for Viken Skogs skogeiere.

Selskapets innstilling til finansiell risiko er at det er salg av tømmer og skogtjenester fremfor finanstransaksjoner, som skal skape de nødvendige forutsetninger for lønnsomhet, sammen med verdiskapning i industrien via Viken Skogs strategiske eierposter. Styret har vedtatt en plasseringsstrategi for Viken Skogs likvide kapital som sier at midlene til enhver tid skal forvaltes i prioritert rekkefølge etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Viken Skog har gjennom 2016 hatt en økning i finansporteføljen og kundefordringer, mens varelager er betydelig redusert. Midlene er plassert i rentebærende instrumenter, aksjefond, private equity, hedgefond og eiendom. Investeringene er følgelig spredt på forskjellige instrumenter og bransjer for å redusere markedsrisikoen. En del av investeringene er i utenlandsk valuta og det er inngått terminforretninger for å utligne valutarisikoen. Risikoen for at plasseringene ikke kan gjøres om til kontanter er liten. Viken Skog benytter finansiell rådgiver i sitt plasseringsarbeid.

Salg og kjøp av tømmer foregår hovedsakelig i norske kroner. Selskapets økte eksponering mot valuta de siste årene er gjennom opprettelsen av Viken AT Market igjen redusert. For salg av tømmer i utenlandsk valuta foretas det sikringsforretninger for å motvirke kursrisiko. Kundene stiller i stor grad bankgaranti for leveransene fra Viken Skog.

REGNSKAP OG ØKONOMI

Driftsinntektene økte med 26% til kroner 1 977 millioner i 2016. Dette skyldes en 7% forbedring i omsetningen til morselskapet grunnet økt volum i tømmeromsetningen i første halvår, mens prisoppgang på sagtømmer fra industrikundene bidro til å forbedre driftsinntekter i andre halvår. Datterselskapet SB Skog er inkludert 100% gjennom hele 2016 som også påvirker konsernregnskapet med økt omsetning. Økte varekostnader er relatert til større volum og høyere skogeierpriser i andre halvår.

Opprettelse av økte konserntjenester innenfor salg, IT og økonomi har medført høyere kostnader relatert til IT, økonomi og lønn i 2016. Økningen skyldes de nyopprettede selskapene Viken Logistikk AS og Viken AT Market, samt samordning av IT og økonomifunksjonen til SB Skog. Kostnadsøkningen er motvirket av større inntekter på salg av interne tjenester samt reduserte kostnader til IT og eksterne tjenester. For konsernet er det forventet betydelige kostnadsbesparelser ved å samordne IT, salg og økonomi for SB Skog AS og Viken Skog SA.

Driftsresultatet for året ble kroner -8,9 millioner mot -48,8 millioner i 2015 for konsernet og kroner -4,8 millioner mot -40 millioner i 2015 for morselskapet. Bedring i resultatet skyldes omlegging i forbindelse med eksport via havn samt noe bedring i priser i andre halvår. Det negative resultatet skyldes fortsatt utfordringer med lønnsomhet i tømmeromsetningen, omleggingskostnader i SB Skog samt økte transportavstander som følge av redusert avvirkning etter sommeren 2016.

Årets finansresultat ble kroner 7,9 millioner for konsernet og 11,4 millioner for morselskapet. Det positive finansresultatet skyldes i hovedsak utbytte fra Moelven Industrier ASA, utbytte fra Begna Bruk AS og realisering av ulike fond. Selskapet har delvis reversert tidligere nedskrivning i Hallingdal Trepellets AS og i tillegg nedskrevet aksjene i Valdrestømmer AS, Drammensregionens Virkesterminaler AS og Pan Innovasjon AS.

Konsernet endte med et årsresultat på kroner -2,1 millioner mot -4,1 millioner i 2015. Som følge av årsresultatet i morselskapet på kroner 6,3 millioner ble egenkapitalen økt til kroner 516 millioner, herav utgjorde andelskapitalen kroner 223 millioner. Viken Skog opplevde en liten nedgang i andelskapitalen, obligatorisk og tilleggskapital. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2016 var 71% mot 70% året før. Kontantstrømoppstillingen viser en reduksjon i bankbeholdningen på kroner 3,2 millioner. Bankbeholdning og kortsiktige markedsbaserte investeringer utgjør totalt kroner 81 millioner ved utløpet av året. Selskapet har en solid finansiell stilling. Styret mener derfor at forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt under denne forutsetning.

Styret foreslår for årsmøtet at det utbetales et utbytte på 1% på obligatorisk andelskapital og 2% på tilleggskapital til andelseierne.

Styret foreslår for årsmøtet at årets overskudd disponeres slik:

Utbytte på andelskapital	Kr	2 551 000
Overført fra annen egenkapital	Kr	3 783 000
Sum	Kr	6 334 000

2017 – PROFESJONALISERING, MARKEDSORIENTERING OG KONKURRANSEKRAFT

Å nyttiggjøre ressursgrunnet i skogen for økt avvirkning vil være viktig for skognæringen. Det er i det korte bildet ingen problemer for avsetning av tømmer. De norske sagbrukene øker sin etterspørsel etter sagtømmer, samtidig som de svenske massebrukene etterspør mer massevirke. Risikoelementene som følge av de senere års bortfall av norsk treforedlingsindustri er likevel fortsatt tilstede; kronekurs, stormfelling og internasjonale konjunkturer.

Arbeidet med å implementere den nye strategien i organisasjonen vil ha høy prioritet. Målene om vekst, lønnsomhet og merverdier vil kreve mye energi fra ledelsen og medarbeiderne. Viken Skog er blitt et konsern som vil kreve god eierstyring og selskapsledelse. Dette vil ha et stort fokus det neste året.

Den tøffere konkurransesituasjonen i tømmermarkedet vil kreve en mer proaktiv organisasjon. Samfunnet blir tilpasset mer og mer en tilgjengelighet 24/7 og valgfrihet. Denne omstillingen må Viken Skog også tilpasse seg, blant annet gjennom et bedre og mer differensiert tjenestetilbud, gode kommunikasjonsverktøy samt brukervennlige og funksjonelle IT-løsninger.

Til slutt vil fortsatt suksesskriteriet være å skape en mest mulig forutsigbar, fleksibel og effektiv verdikjede. Bare dette sikrer konkurransekraft for tømmerstokken og høyest mulig verdiskapning i verdikjeden.

Styret vil rette en stor takk til andelseiere, ansatte, tillitsvalgte og samarbeidspartnere for innsatsen og engasjementet i 2016.

Hønefoss, 16. mars 2017

I styret for Viken Skog SA

Olav Breivik

OLAV BREIVIK
Styreleder

Gudbrand Gulsvik

GUDBRAND GULSVIK
Nestleder

Kristine Nore

KRISTINE NORE
Styremedlem

Ann-Mari Skinne

ANN-MARI SKINNE
Styremedlem

Bjørn Sorteberg

BJØRN SORTEBERG
Styremedlem

Hallgeir Thorsen

HALLGEIR THORSEN
Styremedlem

Halvor Ulven

HALVOR ULVEN
Styremedlem

Tor Henrik Kristiansen

TOR HENRIK KRISTIANSEN
Daglig leder

RESULTATREGNSKAP

Antall i hele tusen

	NOTE	MORSELSKAP		KONSERN	
		2016	2015	2016	2015
DRIFTSINNEKTER					
Salgsinntekt	2	1 310 599	1 227 967	1 949 968	1 547 927
Annen driftsinntekt		18 275	18 234	27 254	17 700
Sum driftsinntekter		1 328 874	1 246 202	1 977 222	1 565 626
DRIFTSKOSTNADER					
Beholdningsendring varer under tilvirkning og ferdigvarer				792	3 166
Varekostnad		1 234 370	1 195 657	1 703 300	1 327 612
Lønnskostnad	3,4	61 967	56 545	142 130	118 684
Avskrivning	5	3 241	2 032	23 386	21 506
Annen driftskostnad	3	34 101	31 851	116 483	143 444
Sum driftskostnader		1 333 679	1 286 085	1 986 091	1 614 413
Driftsresultat		-4 805	-39 883	-8 869	-48 787
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER					
Inntekt/tap (-) på investering i tilknyttet selskap	8			1 878	56
Aksjeutbytte		8 310	12 316	8 310	12 316
Renteinntekt fra foretak i samme konsern		2 231	2 367		
Annen finansinntekt	6	5 059	13 782	7 687	14 593
Verdiendring finansielle instrumenter		2 894	-136	2 894	-136
Nedskrivning finansielle eiendeler	8,10	1 314	24 588	-951	30 278
Annen finanskostnad	6	-8 412	-8 272	-11 915	-11 456
Netto finansposter		11 395	44 645	7 904	45 650
Ordinært resultat før skattekostnad		6 590	4 762	-965	-3 137
Skattekostnad på ordinært resultat	16	256	1 399	1 110	947
Årsresultat		6 334	3 362	-2 075	-4 084
Minoritetens andel				2 399	715
Majoritetens andel				-4 475	-4 799
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER					
Utbytte	15	2 551	2 545		
Overføringer annen egenkapital	15	3 783	817		
Sum disponert		6 334	3 362		

BALANSE PER 31. DESEMBER

Antall i hele tusen

	NOTE	MORSELSKAP		KONSERN	
		2016	2015	2016	2015
ANLEGGSMIDLER					
Immaterielle eiendeler					
Datasystemer, lisenser og FoU	5	6 710	6 093	6 867	8 031
Goodwill	5			3 944	5 020
Utsatt skattefordel	16			6 762	7 455
Sum immaterielle eiendeler		6 710	6 093	17 573	20 506
Varige driftsmidler					
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	44 247	45 582	181 856	186 644
Maskiner og anlegg	5			34 449	35 147
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	5	1 223	1 067	5 518	6 511
Sum varige driftsmidler		45 470	46 649	221 823	228 303
Finansielle anleggsmidler					
Investeringer i datterselskap	8	99 467	102 129		
Lån til foretak i samme konsern	14	106 220	103 520		
Investeringer i tilknyttet selskap	8	13 073	8 597	27 379	23 755
Investeringer i aksjer og andeler	10	199 695	199 695	200 036	200 212
Lån til andelseiere		11 478	11 321	11 478	11 321
Pensjonsmidler	4	113	113	113	113
Andre fordringer	13,14	6 191	5 793	12 842	11 828
Sum finansielle anleggsmidler		436 237	431 169	251 849	247 230
Sum anleggsmidler		488 417	483 912	491 245	496 039
OMLØPSMIDLER					
Beholdning av varer					
	9	41 794	63 894	70 579	100 316
Fordringer					
Kundefordringer	13,14	122 888	111 887	195 165	180 141
Andre fordringer		17 746	17 560	20 965	36 460
Sum fordringer		140 634	129 447	216 130	216 601
Investeringer					
Markedsbaserte aksjer		1 615	1 615	1 615	1 615
Markedsbaserte obligasjoner	11	23 861	12 538	23 861	12 538
Andre finansielle instrumenter		27 540	33 501	27 540	33 501
Sum investeringer		53 016	47 654	53 016	47 654
Bankinnskudd, kontanter og lignende	7	1 054	4 204	33 738	25 478
Sum omløpsmidler		236 498	245 199	373 463	390 049
Sum eiendeler		724 914	729 111	864 709	886 089

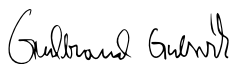

Antall i hele tusen	NOTE	MORSELSKAP		KONSERN	
		2016	2015	2016	2015
EGENKAPITAL					
Innskutt egenkapital					
Andelskapital - obligatorisk	15	168 678	169 291	168 678	169 291
Andelskapital - tilleggs kapital	15	43 199	44 475	43 199	44 475
Andelskapital - ikke innbetalt	15	11 478	11 321	11 478	11 322
Sum innskutt egenkapital		223 355	225 088	223 355	225 088
Opptjent egenkapital					
Etterbetalingsfond	15	102 500	102 500	102 500	102 500
Annen egenkapital	15	190 173	186 390	175 472	183 187
Sum opptjent egenkapital		292 673	288 890	277 972	285 687
Minoritetsinteresser	15			14 645	12 245
Sum egenkapital		516 028	513 978	515 972	523 020
GJELD					
Avsetninger for forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser	4			5 574	4 412
Utsatt skatt	16			1 725	2 069
Sum avsetning for forpliktelser				72 99	6 481
Annen langsiktig gjeld					
Øvrig langsiktig gjeld	12	5 034	7 592	8 554	9 272
Gjeld til kredittinstitusjoner	12			35 883	32 663
Sum annen langsiktig gjeld		5 034	7 592	44 437	41 935
Kortsiktig gjeld					
Gjeld til kredittinstitusjoner	12	30 967	53 930	48 344	64 287
Leverandørgjeld	14	79 296	73 677	129 988	131 465
Betalbar skatt	16	850	1 355	1 352	1 545
Skyldige offentlige avgifter	7	9 305	4 219	17 172	9 693
Medlemsinnskudd		58 923	49 974	58 923	49 974
Utbytte og etterbetaling	15	2 566	2 587	2 566	2 587
Annen kortsiktig gjeld	13	21 945	21 799	38 656	55 102
Sum kortsiktig gjeld		203 852	207 541	297 001	314 653
Sum gjeld		208 886	215 133	348 737	363 069
Sum egenkapital og gjeld		724 914	729 111	864 709	886 089

Hønefoss, 16. mars 2017 – i styret for Viken Skog SA

OLAV BREIVIK
Styreleder

GUDBRAND GULSVIK
Nestleder

KRISTINE NORE
Styremedlem

ANN-MARI SKINNE
Styremedlem

BJØRN SORTEBERG
Styremedlem

HALLGEIR THORSEN
Styremedlem

HALVOR ULVEN
Styremedlem

TOR HENRIK KRISTIANSEN
Daglig leder

METTE T. BJARNER
Økonomisjef

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Antall i hele tusen

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
KONTANTSTRØMMER FRA ÅRETS VIRKSOMHET				
Ordinært resultat før skattekostnad	6 590	4 763	-965	-3 137
Periodens betalte skatt	-761	-1 559	-951	-1 681
Ordinære avskrivninger	3 241	2 032	23 386	21 506
Nedskrivninger (-reversering) av anleggsmidler og finansielle omløpsmidler	-1 314	-29 165	951	-30 278
Nedskrivninger (-reversering) av utlån	1	3 400		
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalt i pensjonsordning		-34	1 162	587
Tap/gevinst ved salg av varige driftsmidler			-2 603	-3 771
Tilført fra årets virksomhet	7 756	-20 563	20 979	-16 773
KONTANTSTRØMMER FRA ARBEIDSKAPITAL				
Endring i varer	22 100	-6 783	29 737	-2 371
Endring i kundefordringer	-11 001	-3 207	-15 024	1 749
Endring i andre fordringer	-1 958	2 415	15 495	4 751
Endring i leverandørgjeld	5 620	-8 325	-1 477	-9 071
Endring i øvrig kortsiktig gjeld	7 003	214	-8 967	5 556
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-22 962	-33 405	-15 790	-41 696
Tilført fra arbeidskapital	-1 199	-49 091	3 973	-41 081
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	6 557	-69 655	24 952	-57 854
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGER				
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 678	-2 264	-17 326	-15 705
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler			5 295	8 515
Utbetalinger ved kjøp av langsiktige aksjer og andeler	-500	-20 475	-1 746	-2 730
Tilgang/avganger datterselskap				-12 894
Endring som følge av konsolidering av nye datterselskaper				-4 410
Endring av langsiktige fordringer	-3 098	-6 955	-1 170	-809
Endringer i markedsbaserte investeringer	-5 362	115 495	-8 255	115 495
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-11 637	85 800	-23 202	87 460
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
Økning (nedgang) langsiktig gjeld	-2 558	-12 641	2 502	-19 406
Økning (nedgang) medlemsinnskudd	8 949	3 070	8 949	3 070
Økning (nedgang) innbetalt egenkapital	-1 890	-396	-1 890	-396
Utbetalt utbytte	-2 571	-2 584	-3 052	-2 584
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1 930	-12 551	6 509	-19 316
Netto endring i bankinnskudd, konanter o.l	-3 150	3 594	8 259	10 290
Beholdning av bankinnskudd, konanter o.l per 1/1	4 204	610	25 478	15 187
Beholdning av bankinnskudd, konanter o.l per 31/12	1 054	4 204	33 738	25 478

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

Antall i hele tusen

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

ÅRSREGNSKAPET ER SATT OPP I SAMSVAR MED REGNSKAPS- LOVENS BESTEMMELSER OG GOD REGNSKAPSSIKK I NORGE (NGAAP)

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet består av morselskapet og datterselskaper hvor morselskapet direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. I konsolideringen er bokført verdi av aksjer i morselskapet eliminert mot egenkapitalen i datterselskapene på kjøpstidspunktet.

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet og minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapene følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Viken Skog SA og datterselskapene Viken Skog Holding AS, Treklyngen Holding AS, Follum Eiendom AS, Begna Bruk AS, Begna Bruk Eiendom AS, Valdres-tømmer AS, Struksnæs Skog AS, SB Skog AS, Brøberg Skogs AB og Viken Logistikk AS.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig (men ikke bestemmende) innflytelse over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i et tilknyttet selskap, reduseres konsernets balanseførte verdi til null og ytterligere tap regnskapsføres ikke med mindre konsernet har en forpliktelse til å dekke dette tapet.

DATTERSELSKAP/TILKNYTTET SELSKAP

Datterselskapet og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

SALGSINNTEKTER

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer etter følgende prinsipper:

- » Salg av tømmer og andre varer inntektsføres ved leveringstidspunktet.
- » Skogplanprosjekter vurderes som tjenesteleveranser over tid, og inntektene regnskapsføres over leveransetiden.
- » Salg av skogsdriftsoppdrag, transport- og andre tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

VAREBEHOLDNINGER

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beholdning av tilvirkede varer og ferdigvarer er vurdert til full tilvirkningskost.

KORTSIKTIGE Plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Investeringer blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

MARKEDSBASERTE FINANSIELLE INVESTERINGER (OMLØPSMIDLER)

Markedsbasert finansielle investeringer føres i balansen når selskapet blir part i de kontraktsmessige vilkårene til investeringen. Selskapet har ikke verdipapirer som klassifiseres som handelsportefølje. Markedsbaserte investeringer klassifisert som omløpsmidler er vurdert etter laveste verdis prinsipp.

Investeringene i rentebærende investeringer, egenkapitalinvesteringer og alternative investeringer vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Gevinst og tap ved salg av markedsbaserte finansielle investeringer inngår i andre finansinntekter og kostnader.

For å minimere forvaltningsrisikoen foretas en diversifisering av porteføljen. Diversifiseringsprinsippene anvendes for å fordele porteføljens plasseringer innen og mellom ulike aktivaklasser/markeder med formål å redusere risikoen og/eller øke avkastningen i porteføljen.

Investeringer i utenlandsk valuta blir valutasisikret. Hensikten med valuta-sikringsstrategien er å forsøke å eliminere valutaelementet i avkastningen, slik at avkastningen kun avspeiler utviklingen i de underliggende plasseringene i porteføljen. Det benyttes valutaterminkontrakter som sikringsinstrument der valutasisikringen ikke gjøres direkte i produktet. Gevinster og tap på valuta-terminkontraktene inngår i andre finansinntekter og -kostnader.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernet er engasjert i forskning og utvikling innen skognæringen. Utgifter til forskning og utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført forskning og utvikling avskrives lineært over eiendelens økonomiske levetid.

IMMATERIELLE EIENDELER

Lisens og andel av utviklingskostnader vedrørende dataprogrammer er aktivert og blir avskrevet over den perioden bruksretten varer.

AVSETNINGER

En avsetning regnskapsføres når selskapet har en forpliktelse som en følge av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, samt at beløpets størrelse kan måles pålitelig.

PENSJONER

Konsernet har innskuddsbaserte pensjonsordninger. Premier for de innskuddsbaserte ordningene blir løpende kostnadsført. Tidligere ytelsesbaserte pensjonsordninger er avviklet.

SKATTER

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 24% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttegjort.

Viken Skog SA må svare formuesskatt (0,15%).

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

NOTE 2

SALGSINNTEKTER

PER VIRKSOMHETSOMRÅDE

Tømmersalg	864 938	836 924
Salg av andre varer	45 164	44 418
Salg av skogtjenester	290 900	267 372
Salg av andre tjenester	109 597	79 253
Sum	1 310 599	1 227 967

GEOGRAFISK FORDELING

Eksport Tyskland	75 762	100 368
Eksport Sverige	16 035	67 896
Eksport Belgia	10 051	1 855
Eksport Danmark	315	757
Tømmersalg Norge	762 775	666 048
Annet salg i Norge	445 661	391 043
Sum	1 310 599	1 227 967

MORSELSKAP

2016 2015

NOTE 3

LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, LÅN TIL ANSATTE OG GODTGJØRELSE TIL REVISOR

LØNSKOSTNADER

Lønninger	48 574	46 193	114 848	97 974
Arbeidsgiveravgift	7 291	6 706	14 732	13 135
Pensjonskostnader	3 028	1 557	7 835	4 470
Andre ytelser	3 073	2 089	4 716	3 106
Sum	61 967	56 545	142 130	118 684

Gjennomsnittlig antall årsverk

79 **78** **226** **190**

Godtgjørelse til årsmøtet

223 443 223 443

Godtgjørelse til styret

1 006 1 504 1 006 1 504

Lønn til administrerende direktør

1 304 1 334

Pensjonskostnader til administrerende direktør

79 64

Annen godtgjørelse administrerende direktør

11 11

Sum

2 622 **3 355** **1 229** **1 947**

GODTGJØRELSE TIL REVISOR ER FORDELT PÅ FØLGENDE:

Lovpålagt revisjon	231	262	640	703
Andre tjenester	142	163	313	462
Sum	373	425	953	1 165

Merverdiavgift er ikke inkludert i revisjonshonoraret.

LÅN OG SIKKERHETSSTILLELSE TIL LEDENDE ANSATTE, TILLITSVALGTE OG AKSJEEIERE MV.

Ansatte har lån i morselskapet på tilsammen TNOK 3 661 pr. 31.12. Beløpet inngår i **Andre fordringer** under **Finansielle anleggsmidler**. Boliglån avdras over inntil 10 år. Renten tilsvarende 75% av skattefri rentesats fastsatt av myndighetene.

Lånene er sikret ved pant i fast eiendom. Billån avdras over inntil 5 år. Renten tilsvarende skattefri rentesats fastsatt av myndighetene. For ansatte som kjører over 8 000 km i tjeneste i året, er renten to prosentpoeng lavere enn skattefri rentesats fastsatt av myndighetene. Lånene er sikret ved salgspant i motorvogn.

Ved en eventuell oppsigelse har administrerende direktør krav på ni måneders etterlønn. Administrerende direktør inngår i selskapets ordinære låneordning til de ansatte. Administrerende direktør har ikke lån i selskapet pr 31.12.16.

Administrerende direktør inngår i selskapets ordinære pensjonsordning.

NOTE 4

PENSJONER

MORSELSKAP

Den ytelsesbaserte pensjonsordningen opphørte i 2013. Det ble opprettet et innskuddsfond hvor bokførte midler pr 31.12.16 er TNOK 113.

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov. Dagens AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen.

Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Premien er fastsatt til 1,4% av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

KONSERN

Syv av datterselskapene har ansatte. Disse selskapene har innskuddsbaserte pensjonsordninger. Selskapene er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Pensjonsforpliktelse knytter seg til avtalt førtidspensjon for daglig leder og økonomisjef i Begna Bruk AS som vil gå av med pensjon i løpet av 2017.

NOTE 5

VARIGE DRIFTSMIDLER

MORSELSKAP	DATASYSTEMER, LISENSER	TOMTER OG BYGNINGER	DRIFTSLØSØRE OG INVENTAR	SUM
Anskaffelseskost 01.01.	8 961	63 644	8 977	81 582
Tilgang kjøpte driftsmidler	2 100		578	2 678
Anskaffelseskost 31.12.	11 061	63 644	9 554	84 260
Akk.avskrivning 31.12.	-4 351	-13 397	-8 332	-26 080
Akk.nedskrivninger 31.12		-6 000		-6 000
Balanseført pr. 31.12.	6 710	44 247	1 223	52 180
Årets avskrivninger	1 484	1 334	423	3 241
Økonomisk levetid	5 år	25–50 år	4–10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

TOMTER OG BYGNINGER

BELIGGENHET	TYPE	BRUK	2016
Hønefoss	Kontorbygg	Eget bruk	43 448
Gardermoen	Lagerbygg	Eget bruk	53
Ski	Lagerplass	Eget bruk	746
Sum			44 247

KONSERN	DATASYSTEMER, LISENSER	TOMTER OG BYGNINGER	MASKINER OG ANLEGG	DRIFTSLØSØRE OG INVENTAR	SUM
Anskaffelseskost 01.01.	16 198	635 557	1 999 931	63 819	2 715 505
Tilgang kjøpte driftsmidler	2 182	820	13 078	1 298	17 378
Avgang solgte driftsmidler	-1 706	-551	-1 831	-434	-4 523
Anskaffelseskost 31.12.	16 675	635 825	2 011 178	64 683	2 728 360
Akk.avskrivning 31.12.	-8 943	-447 969	-1 976 729	-59 165	-2 492 805
Akk.nedskrivninger 31.12	-864	-6 000			-6 864
Balanseført pr. 31.12.	6 867	181 856	34 449	5 518	228 690
Årets avskrivninger	3 346	5 056	12 069	1 839	22 310
Økonomisk levetid	3 år	20–50 år		5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær		Lineær	

Mottatte investeringstilskudd har redusert investeringen det gjelder (nettoføring).

Goodwill knytter seg til merverdier ved oppkjøp av SB Skog AS og avskrives over 5 år. Årets avskrivninger knyttet til Goodwill utgjør TNOK 1 076.

NOTE 6

POSTER SOM ER SLÅTT
SAMMEN I REGNSKAPET

MORSELSKAP

	2016	2015
ANNEN FINANSINNTEKT		
Renteinntekt på bankinnskudd	52	75
Renteinntekt på kortsiktige obligasjoner		92
Renteinntekt på fond	217	613
Renteinntekt på lån til ansatte	37	58
Kurs og valutagevinst kortsiktige plasseringer	4 623	12 351
Gevinst ved salg av aksjer		
Andre renteinntekter/finansinntekter	130	593
Sum annen finansinntekt	5 059	13 782
ANNEN FINANSKOSTNAD		
Renter annen langsiktig gjeld	54	122
Renter medlemsinnskudd	1 662	1 421
Renter til leverandør og kjøpere	75	87
Andre rentekostnader	971	2 415
Kurstap kortsiktige plasseringer		166
Garantiprovisjoner	120	32
Valutatap, finans	2 431	4 031
Tap ved salg aksjer	3 100	
Sum annen finanskostnad	8 412	8 272

NOTE 7

BANKINNSKUDD

MORSELSKAP

Selskapet har ingen bundne skattetrekkmidler. Det er stilt bankgaranti for trekkansvaret. Totalt garantiansvar pr. 31.12. er TNOK 4 000.

KONSERN

Bundne skattetrekkmidler i konsernet utgjør TNOK 974. Totalt garantiansvar i konsernet utgjør TNOK 7 500.

NOTE 8

DATTERSELSKAP OG
TILKNYTTETE SELSKAP

MORSELSKAP

DATTERSELSKAP	ERVERTET	KONTOR	EIERANDEL	STEMME-ANDEL	RESULTAT 2016	EGEN-KAPITAL PR. 31.12	BOKFØRT VERDI PR. 31.12
Viken Skog Holding AS	27.03.2012	Hønefoss	100,0 %	100,0 %	-46	49 881	50 120
Begna Bruk AS	01.01.2012	Begna	51,9 %	51,9 %	2 612	54 517	8 950
Valdrestømmer AS	01.01.2014	Bagn	91,0 %	91,0 %	-153	8 072	7 300
Struksnæs Skog AS	01.01.2014	Bjøneroa	97,0 %	97,0 %	67	7 439	15 342
SB Skog AS	01.09.2015	Elverum	100,0 %	100,0 %	-6 854	1 778	17 500
Viken Logistikk AS	07.12.2015	Hønefoss	51,0 %	51,0 %	786	1 266	255
Sum							99 467

Viken Skog SA kontrollerer gjennom Viken Skog Holding AS også Treklyngen Holding AS og Follum Eiendom AS og gjennom SB Skog AS kontrollerer Viken Skog SA Broberg

Skogs AB. Selskapet har i 2016 nedskrevet aksjene i Valdrestømmer AS med TNOK 2 662.

MORSELSKAP

TILKNYTTETE SELSKAP	STIFTET/ ERVERVET	KONTOR	EIERANDEL	STEMME- ANDEL	RESULTAT 2016	EGEN- KAPITAL PR. 31.12	BOKFØRT VERDI PR. 31.12
Hallingdal Trepellets AS	27.03.2012	Ål	42,6 %	42,6 %	1 220	39 074	8 500
Trebruk AS	01.01.2012	Vestby	41,0 %	41,0 %	4	1 573	420
Trebruk 014 AS	01.01.2014	Vestby	24,5 %	24,5 %	19	252	53
Pan Innovasjon AS	01.01.2014	Hønefoss	39,9 %	39,9 %	-565	1 520	600
Drammensregionens Virkesterminaler AS	01.09.2015	Lierstranda	25 %	25 %	-724	3 169	800
Viken AT Markets AS	07.12.2015	Hønefoss	50 %	50 %	1 793	7 143	2 700
Sum							13 073

Morselskapet har i løpet av 2016 solgt aksjene i Miljøvarme VSEB AS. I løpet av 2016 har TNOK 4 562 av tidligere nedskrivninger av aksjene i Hallingdal Trepellets AS blitt reversert, samt at aksjene i PAN Innovasjon AS er nedskrevet med TNOK 384.

I Drammensregionens Virkesterminaler AS er det i 2016 gjennomført en emisjon på TNOK 500 i tillegg til at aksjene er nedskrevet med TNOK 203.

KONSERN

Tilknyttede selskap er regnskapsført etter egenkapitalmetoden i konsernselskapet.

	KONSERNETS ANDEL AV RESULTATET I 2016	AKSJEVERDI ETTER EK- METODEN 01.01.	AKSJEVERDI ETTER EK- METODEN 31.12
Hallingdal Trepellets AS	520	16 118	16 638
Trebruk AS	2	643	644
Trebruk 014 AS	5	57	62
Pan Innovasjon AS	-225	831	606
Drammensregionens Virkesterminaler AS	-321	906	1 584
Kistefos Skogtjenester AS	202	1 913	2 115
Sikker Skogrydding AS	284	557	841
Viken AT Market AS	872	2 700	3 572
Arba Follum AS	541	30	1 317
Sum	1 878	23 755	27 379

I løpet av 2016 er det gjennomført emisjon i Drammensregionens Virkesterminaler AS hvor både Viken Skog SA og SB Skog AS eier 25 % hver. Det er også gjennomført en emisjon i Arba Follum AS.

NOTE 9

VARER

VARER

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Beholdning tømmer	5 746	16 847	10 689	29 340
Trelastbeholdning			22 759	23 929
Beholdning rotkontrakter	14 034	22 855	15 117	22 855
Beholdning råvarer flis	22 013	24 192	22 013	24 192
Sum	41 794	63 894	70 579	100 316

Viken Skog SA og SB Skog AS kjøper tømmer på rot. Beholdningen består av kontrakter inngått med skogeier som selger og Viken Skog SA eller SB Skog AS som kjøper.

Verdien av rotkontrakten tilsvarer anslått volum multipliseres med en beregnet nettoverdi pr. m³.

Inntil 80% av denne verdien kan utbetales ved kontraktssinngåelse. Endelig oppgjør finner sted på grunnlag av ordinær måling utført av tømmermålingen.

NOTE 10

AKSJER OG ANDELER I ANDRE SELSKAPER

MORSELSKAP

SELSKAP

	EIERANDEL	BOKFØRT VERDI	MARKEDSVERDI/ ANSLÅTT VERDI
Norske Skogindustrier ASA	0,1%		281
Moelven Industrier ASA	11,9%	198 950	210 361
Ål Trelast AS	19,4%	120	455
Øvrige foretak		624	624
Sum		199 695	211 722

KONSERN

SELSKAP

	EIERANDEL	BOKFØRT VERDI	MARKEDSVERDI/ ANSLÅTT VERDI
Norske Skogindustrier ASA	0,1%		281
Moelven Industrier ASA	11,9%	198 950	210 361
Ål Trelast AS	19,4%	120	455
Woodwool AS	12,4%	220	
Øvrige foretak		746	746
Sum		200 036	211 844

NOTE 11

OBLIGASJONER

MORSELSKAP/KONSERN

	VALUTA	BALANSEFØRT VERDI	MARKEDSVERDI
Obligasjonsfond	NOK	23 861	24 480

Obligasjonsfond omfatter plassering i 10 ulike fond, både pengemarkeds- og obligasjonsfond.

NOTE 12

PANT OG GARANTIER

MORSELSKAP

Viken Skog SA er deltaker i oppgjørs- og drifts-kredittordningen for landbruket og er derved forpliktet til å dekke sin andel av eventuelt fremtidige tap som måtte oppstå innenfor den gjeldende ordning. Regnskapsmessige tap vedrørende drifts-kredittordningen har de siste årene vært ubetydelig. Øvrig garantiansvar utgjør TNOK 500 pr. 31.12.

Viken Skog SA har en permanent bevilget kreditt-ramme i bank på TNOK 25 000.

Som sikkerhet for kreditten er det inngått factoring-avtale med pant i enkle pengekrav.

KONSERN

I konsernets langsiktige gjeld inngår ansvarlig lån fra medlemmene i morselskapet på TNOK 5 034. Begna Bruk AS og SB Skog AS har hver en trekkfasilitet med en trekkramme på TNOK 25 000. Broberg Skogs AB har en driftskreditt på TSEK 5 000.

NOTE 13

KUNDEFORDRINGER/ ANNEN KORTSIKTIG GJELD

MORSELSKAP

I kundefordringer inngår fordringer vedrørende skogplanprosjekter med TNOK 6 302. Forskudd på skogplanprosjekter inngår i annen kortsiktig gjeld med TNOK 287 sammen med gjeld knyttet til skog-driftsoppdrag m.m. med TNOK 2 163.

Selskapet har gitt et ansvarlig lån til Norges Skog-eierforbund på TNOK 2 530, inkludert i posten andre langsiktig fordringer.

NOTE 14

TRANSASJONER OG MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN OG TILKNYTTET SELSKAP

MORSELSKAP

OMSETNING

Tømmersalg

Tjenestesalg

Sum

FORDRINGER

Lån til foretak i samme konsern

Kundefordringer datterselskap/tilknyttet selskap

Lån til tilknyttet selskap

Sum

GJELD

Leverandørgjeld datterselskap/tilknyttet selskap

Annen kortsiktig gjeld datterselskap/tilknyttet selskap

Sum

MORSELSKAP

2016

2015

123 249

119 136

18

4

123 267

119 140

106 220

103 520

11 491

12 139

40

117 711

115 699

1 931

2 044

94

2 026

2 044

KONSERN

2016

2015

27 216

2 627

500

27 716

2 627

1 441

2 973

1 441

2 973

NOTE 15

EGENKAPITAL

MORSELSKAP	ANDELSKAPITAL			OPPTJENT EGENKAPITAL		
	OBLIGATORISK	TILLEGGSKAPITAL	IKKE INNBETALT	ETTERBETALINGSFOND	ANNEN EGENKAPITAL	SUM
Egenkapital 01.01.	169 291	44 475	11 321	102 500	186 390	513 978
Årets kapitalendringer	-613	-1 276	156			-1 733
Årets resultat					6 334	6 334
Utbytte på andelskapital					-2 551	-2 551
Egenkapital 31.12.	168 678	43 199	11 478	102 500	190 173	516 028

Ikke innbetalt andelskapital er ført opp som en fordring i balansen. Den innbetales ved trekk i tømmeroppgjør, utbytte, etterbetalinger eller ved kontantoppgjør. Obligatoriske andeler kan ikke omsettes.

Tilleggsandeler kan overdras til andre andelseiere i andelslaget, men disse gir ingen rettigheter utover rett til eventuelt utbytte. Obligatorisk andelskapital er økt med innbetalt andelskapital fra andelseiere og redusert med

uttatt kapital i forbindelse med overdragelse og salg av eiendommer, booppgjør og utmeldelser. Tilleggskapital er redusert med uttatt kapital i forbindelse med overdragelse og salg av eiendommer, booppgjør, utmeldelser og oppsigelser.

Ikke innbetalt andelskapital er økt ved innmelding av nye andelseiere og redusert ved innbetalt andelskapital fra andelseiere og utmeldelser.

KONSERN	ANDELSKAPITAL			OPPTJENT EGENKAPITAL			
	OBLIGATORISK	TILLEGGSKAPITAL	IKKE INNBETALT	ETTERBETALINGSFOND	ANNEN EGENKAPITAL	MINORITET	SUM
Egenkapital 01.01.	169 291	44 475	11 321	102 500	183 187	12 245	523 020
Årets kapitalendringer	-613	-1 276	156				-1 733
Utbytte på andelskapital					-2 551		-2 551
Årets resultat					-2 075		-2 075
Endring i minoritetsinteresser					-2 399	2 399	
Omregningsdifferanse m.m					-689		-689
Egenkapital 31.12.	168 678	43 199	11 477	102 500	175 472	14 645	515 972

NOTE 16

SKATT

MORSELSKAP

Viken Skog SA er omfattet av fritaksmodellen. Selskapet skal som hovedregel beskattes etter ordinære skatteregler, men skal i tillegg betale formuesskatt (satsen pt 1,5 ‰).

Utsatt skattefordel er ikke balanseført da det ikke forventes tilstrekkelig skattepliktig overskudd i overskuelig fremtid til å nyttiggjøre fordelene. Det er ingen tidsbegrensning på fremførbart underskudd på TNOK 210 709.

KONSERN

Utsatt skattefordel i konsernet gjelder Begna Bruk AS, Begna Bruk Eiendom AS, Valdrestømmer AS og SB Skog AS. Begna Bruk AS og Begna Bruk Eiendom AS inngår ikke i skattemessig konsern. Selskapene forventer skattepliktig overskudd som gjør det mulig å benytte skattefordelene.

Antall i hele tusen

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
ÅRETS SKATTEKOSTNAD FREMKOMMER SLIK:				
Betalbar inntektsskatt	0		579	190
Endring i utsatt skatt	0		275	-704
Skatteeffekt av endret ligning for 2015	0		0	62
For mye avsatt tidligere år	-594	44	-594	44
Formuesskatt	850	1 355	850	1 355
Årets totale skattekostnad på ordinært resultat	256	1 399	1 110	947
BETALBAR SKATT I ÅRETS SKATTEKOSTNAD FREMKOMMER SLIK:				
Resultat før skattekostnad	6 590	4 762	-4 267	-2 353
Permanente forskjeller	0	0	3 394	-40 781
Verdireduksjon finansielle instr. vurdert til virkelig verdi	0	0	0	0
Nedskrivning på aksjer og andre verdipapir kostnadsført i året	1 314	-29 165	1 490	0
Regnskapsmessig tap realisasjon av aksjer og andre verdipapir	3 100	0	3 100	0
3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	238	358	238	0
Skattemessig overskudd på andel i deltakerliknet selskap	0	0	0	0
Tilbakeføring av inntektsført utbytte	-8 173	-12 073	-8 173	0
Verdiøkning finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	0	0	0	0
Regnskapsmessig gev. realisasjon av aksjer og andre verdipapir	0	0	0	0
Skattemessig underskudd på andel i deltakerliknet selskap	0	0	0	0
Endring i midlertidige forskjeller	3 069	2 050	6 725	-1 759
Grunnlag betalbar skatt i resultatregnskapet, i skattekonsern	6 138	-34 069	-2 207	-44 893
Anvendt fremførbart underskudd, i skattekonsern	6 138		0	
Grunnlag betalbar skatt i resultatregnskapet, utenfor skattekonsern			8 158	
Anvendt fremførbart underskudd, utenfor skattekonsern			5 847	
Skatt, 25 %, som utgjør sum betalbar skatt på årets resultat	0	0	579	0
Skattepliktig i overskudd i datterselskap som ikke inngår i skattekonsern				
Betalbar skatt i resultatregnskap	0	0	579	0
BETALBAR SKATT I BALANSEN FREMKOMMER SLIK:				
Betalbar formuesskatt	850	1 355	850	1 355
Betalbar inntektsskatt	0	0	502	190
Sum betalbar skatt	850	1 355	1 352	1 545

Antall i hele tusen

UTSATT SKATT FREMKOMMER SLIK:

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt

Forskjeller som inngår i utligning

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Anleggsmidler	-32 329	-29 726	-15 721	-12 485
Varebeholdning	0	0	1 417	0
Omløpsmidler	-980	-1 100	-2 965	-1 694
Gevinst- og tapskonto	2 345	2 931	2 266	2 757
Avsetninger	0	0	-1 250	0
Netto pensjonsforpliktelse som er ført i balansen	0	0	-5 574	0
Netto pensjonsmidler	113	113	113	113
Sum	-30 851	-27 782	-21 715	-11 309
Akkumulert fremførbart underskudd	-204 571	-210 709	-602 053	-598 525
Ubenyttet godtgjørelse aksjeutbytte/kreditfradrag til fremføring				
Netto midlertidige forskjeller pr. 31.12	-235 422	-238 491	-623 768	-609 834
Forskjeller som ikke inngår i utsatt skatt/skattefordel	235 422	238 491	595 592	590 046
Utsatt skatt (+) /skattefordel (-)	0	0	-6 762	-4 947

Forskjeller som ikke inngår i utligning

Anleggsmidler (merverdi konsern)

Utsatt skatt

7 187 8 276
1 725 2 069

Midlertidige forskjeller i selskap som ikke inngår i skattemessig konsern (Begna Bruk AS og Begna Bruk Eiendom AS)

Utsatt skattefordel

-7 393 -10 032
-1 774 -2 508

Building a better
working world

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Arnemansveien 3, NO-3510 Hønefoss
Postboks 316, NO-3502 Hønefoss

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til årsmøtet i Viken Skog SA

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Viken Skog SA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

A:\2017\Årsregnskap\Ernst & Young\3106091 - 11664

Building a better
working world

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon som følge av vesentlig feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatte opplysninger og andre forhold som kan påvirke kontrollen;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen og gjennomfører revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omfanget og effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er tilstrekkelig og hensiktsmessig utarbeidet av ledelsen etter gjeldende regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-feilinformasjon, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet, og hvorvidt årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Hvis slike tilleggsplysningsnoter ikke er tilstrekkelig og hensiktsmessig utarbeidet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henviser til disse tilleggsplysningsnotene. Hvis slike tilleggsplysningsnoter ikke er tilstrekkelig og hensiktsmessig utarbeidet, kan konklusjoner basert på revisjonsbevis innhentet fra selskapet eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke er i samsvar med lov og forskrift og god revisjonsskikk i Norge;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og utformingen av årsregnskapet, og hvorvidt årsregnskapet gir et rettviseende bilde på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis og gjennomfører revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omfanget og effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis og gjennomfører revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omfanget og effektiviteten av selskapets interne kontroll;

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i vår revisjonsberetning og eventuelle vesentlige funn i vår revisjonsberetning som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet i revisjonsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og god regnskapskikk i Norge, er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter og god revisjonsskikk i Norge.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet i revisjonsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og god regnskapskikk i Norge, er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter og god revisjonsskikk i Norge. «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller foretaksregistering», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og forskrifter og god revisjonsskikk i Norge.

Hønefoss, 17. mars 2017
ERNST & YOUNG AS

Eli Vik
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning - Viken Skog SA

A:\2017\Årsregnskap\Ernst & Young\3106091 - 11664

KONTROLLKOMITEENS ÅRSBERETNING 2016

Viken Skog SA sine vedtekter og instruks for kontrollkomiteen er grunnlaget for arbeidet gjennom året. Det er i 2016 avholdt fire møter.

Det er Kontrollkomiteens oppfatning at administrasjon og styre legger godt til rette for at komiteen kan utøve sin funksjon.

Kontrollkomiteen har en årsplan for sitt arbeid og har hatt fokus på følgende områder:

Risikostyring, tiltak og resultater

- Viken Skog sin kjernevirksomhet
- Aktuelle markedstilpassinger og strukturelle endringer
- Gjennomførte tiltak i forbindelse med ledelse, omorganiseringer og kompetanseheving
- Tømmeromsetning – konkurransesituasjon, marked – inkl. eksport - og tømmermarginer
- Samarbeid og utfordringer i skogeiersamvirket
- Vikens selskapsstruktur - eierskapsstrategi
- Oppfølging av risikovurdering
- HR-arbeidet inkl. løpende kompetansebehov i endrede markedssituasjoner
- Kvalitet og miljø
- Aktivitetsnivå ut mot andelseiere – og mot media

Økonomi

- Løpende gjennomgang av økonomi og regnskap med økonomileder og daglig leder
  - Fokus på likviditetsstyring, risiko og lønnsomhet
  - Likviditetssituasjon og kapitalforvaltning
  - Rutiner for nøkkeltallsrapportering
- Lønnsomhet i datterselskaper
- Modell for fastsettelse av tømmerprisen i Viken-geografien
- Gjennomgang av årsberetning og regnskap. Herunder møte med revisor – fokus på anvendte regnskapsprinsipper

I tillegg har vi gjennomgått årsmøteprotokoll samt løpende gjennomgang av styreprotokoller

Kontrollkomiteen anbefaler at det framlagte årsregnskap fastsettes som Viken Skog SA sitt regnskap for året 2016.

Hønefoss 17. mars 2017

Steinar Frøtheim

Turid Berglund Eksberg

Olav O. Evju

TØMMERKJØP OG TJENESTER 2016

ÅRET 2016 HAR VÆRT PREGET AV STOR AKTIVITET OG STIGENDE TØMMERPRISER. OMSATT TØMMERVOLUM NÅDDE REKORDHØYDER MED NESTEN 2,3 MILLIONER M³, OG VIKEN SKOG HADDE GJENNOM DRIFSAVTALER MED SKOGEIER ANSVARET FOR GJENNOMFØRINGEN AV OPPDRAG FOR CA. 76% AV VOLUMET.

Det har vært fokus på å effektivisere tømmerstrømmen fra stubbe til industri for å bedre lønnsomheten i hele verdikjeden. Derfor er det i tillegg til praktiske tilpasninger etablert nye selskap som skal ivareta spesialkompetanse innenfor salg og logistikk. Planter salg distribuert av Viken Skog nådde rekord med over 6,4 millioner planter og de øvrige skogkulturaktivitetene viste også økt aktivitet, sammenlignet med de foregående år.

TRANSPORT

Det har blitt et skjerpet fokus fra det offentlige og fra næringen på bruksklasser for transport av tømmer på offentlig vei. Lave bruksklasser, særlig på det kommunale og fylkeskommunale vegnettet, påfører næringen betydelige merkostnader og medfører at deler av skogressursene i realiteten ikke blir tilgjengelig for industrien. Det er igangsatt systematisk kartlegging og påvirkning for å finne løsninger som reduserer disse begrensningene.

Viken Skog legger vekt på jevn avvirkning gjennom hele året. Målet er forutsigbarhet i verdikjeden. En av bærebjelkene i dette er grøntlager, som er summen av kontrahert volum hvor avvirkning ikke har startet. Det er en ambisjon at denne reserven skal inneholde volumer som representerer minst 3 måneders produksjon. Størrelsen på grøntlager var mellom 550 000–800 000 m³ i ulike deler av 2016.

Det er Viken Logistikk AS som organiserer tømmertransport for Viken Skog og SB Skog. Selskapet, som er eid av transportørene (49%) og Viken Skog (51%), hadde sitt første driftsår i 2016. Totalt ble det transportert 1 850 000 m³.

Av dette ble 1 750 000 m³ kjørt for Viken Skog, som er en andel på 77% av totalt volum. Viken Logistikk skal sikre en effektiv og rasjonell tømmertransport der både skogeier og industrikunde opplever høy service- og leveringsgrad. Tilbakemeldingene har vært bra, noe som er en god indikasjon på at opprettelsen av selskapet var et riktig grep.

ANDELSEIERTILLEGG

Som et virkemiddel for å oppnå den ønskede utviklingen har andelseiere i Viken Skog blitt tilbudt pristillegg når kontrakt skulle tegnes. Det er innført helårsdriftstillegg på kr 20 pr. m³ på alt omsatt virke, dersom tømmeret kan avvirket og transporteres ut, uten hensyn til vær og føre og Viken Skog kan bestemme hogsttidspunkt. Alternativt kan andelseier velge ordningen med kr 10 pr. m³ som tillegg for barmarksdrift, siden denne er blitt videreført. Begge disse ordningene forutsetter at skogeier tar ansvar for kostnader med oppretting av terreng og vei etter utført drift.

Viken Skog har innført en storleverandør-/lojalitetsavtale der andelseier kan inngå avtale om levering av minst 3 000 m³ tømmer over inntil en treårsperiode. Slike avtaler belønnes med kr 10 pr. m³ for alt skurtømmer som blir innmålt, men tillegget utbetales først når det totale avtalevolumet er oppnådd. Dette har vist seg å være et godt tilbud som over 100 andelseiere benyttet seg av i 2016, og stadig flere melder sin interesse.

Som tidligere tilbys nye andelseiere et pristillegg på kr 10 pr. m³ for leveranser et av de første 5 år etter eiendomsoverdragelse, og andelseier tilbys 15% rabatt på plantekjøp dersom bestilling skjer samtidig med at det gjøres avtale om tømmerleveranse.

I all hovedsak har tømmerprisene økt noe eller holdt seg stabile gjennom året. Skogeier kan oppleve at det er flere som tilbyr sine tjenester og gir ulike pristilbud før beslutningen om tømmerhogst skal tas. Uansett er vår erfaring at Viken Skog hevder seg godt i konkurransen, særlig når skogeier utnytter de ordningene som kan avtales som tillegg.

SKOGTJENESTER

Skogkulturinnsatsen utført av Viken Skog har også økt i 2016. Av plantesalget på 6,4 millioner har Viken Skog utført ca. 73% av det totale volum. Økningen i antall solgte planter på over 40% i løpet av de to siste årene skyldes målbevisst arbeid, der det blant annet er tilført ressurser som prosjektledere skogkultur i enkelte områder. Samtidig har økt hogst, raskere utført nyplanting, som følge av rabattordningen og et bevisst fokus fra skogbruksleder, med tydelig informasjon til skogeier, ført til økt aktivitet. Begrensningen viste seg faktisk å være tilgang på egnet plantemateriale, men de aller fleste som meldte sine oppdrag fikk utført planting i løpet av høsten 2016.

Skogbrukslederne har i løpet av året gjennomført opplæring med tittelen; I forkant. Temaer som planlegging, administrasjon, kundekontakt, rammer og budsjett har vært sentralt i opplegget. Formålet har vært å utvikle den enkelte medarbeider. Ansatte i produksjonsavdelingen har gjennomført kurs som gir godkjenning for å utarbeide plan for arbeidsvarsling ved arbeid langs offentlig vei, og skogbrukslederne har deltatt i opplæring som gir tillatelse til å ta ansvar for gjennomføring av slike planer. Skogavdelingen har også gjennomført oppfriskningskurs i Norsk PEFC Skogstandard.

Planleggingsverktøyet FeltApp, som gir skogbruksleder tilgang til nødvendig informasjon og kartdata på en iPad er tatt i bruk og videreutviklet til å kunne kontrahere tømmeret digitalt i felt. Implementering av et slikt støtteverktøy er et omfattende arbeid, så fortsatt gjenstår noe utvikling, men verktøyet har allerede vist seg svært nyttig for å få bedre oversikt og ikke minst tidsbesparende.

Skogavdelingen har ved utgangen av 2016 totalt 45 årsverk, inkl. 9 årsverk i avdelingen for strategisk planlegging og 4 årsverk som prosjektledere. Sistnevnte blir delvis finansiert av offentlige tilskudd. Produksjonsavdelingen består av 12 årsverk, mens salgsavdelingen teller 2,5 årsverk.

SKOGBRUKSPLANLEGGING

Områdetaksten i Våler kommune ble ferdigstilt sommeren 2016 og flere skogeiere har gjennomført kurs i bruk av plan. Det har vært svært god oppslutning om prosjektet. I Kongsberg og Drammen kommuner pågikk takstprosjekter igjennom hele året. Det ble gjennomført feltarbeid for kontroll av miljøverdier og en systematisk prøveflatetakst, som grunnlag for videre beregning av laserdata sen vinteren 2017. For kommunene Hurdal, Nannestad, Ullensaker, Gjerdrum og Nittedal, som inngår i områdetaksten på Romerike, ble det levert skogbruksplaner helt på slutten av året. For disse kommunene ble det gjennomført en hel serie med laserberegninger før endelig leveranse. Et krevende teknisk prosjekt som underbygger at Viken Skog er ledende på beregning av laserdata til en hel rekke produkter innen skogbruksplanlegging. Avdelingen vant tilbudsrundene om både områdetaksten i Nordre Land og takstprosjektet i Krødsherad, Ringerike og Hole. I sum for begge oppdragene utgjør takstarealet ca. 10% av skogarealet i Viken Skogs områder.

Internettportalen for digitale skogbruksplaner DinSkog.no har blitt utvidet med en modul for ajourføring kalt «Ajourføring av bestand».

Den nye modulen er tatt i bruk og flere melder tilbake om en god løsning tilpasset den digitale hverdagen. Som et ledd i utviklingen har avdelingen implementert et nytt verktøy for beregning av hogstkvantumsprognoser kalt Geoskog.

Utnyttelse av tilgjengelige digitale verktøy er en forutsetning for effektive løsninger i dagens marked, men også videreutvikling av nye produkter står høyt på dagsorden. Således er det egenutviklet en produksjonsløype for terrengmodellering ved hjelp av laserdata. De ferdige modellene brukes for kartlegging av markas bæreevne ved terrengtransport. Der løsningen er tatt i bruk viser det seg at dette er et svært nyttig verktøy, som kan bidra til å redusere sporskader og effektivisere driftsplanleggingen.

FRIVILLIG VERN AV SKOG

Viken Skog bistår skogeiere som ønsker å få vurdert arealer for frivillig vern, og tjenesten er gratis. I 2016 ble det opprettet 19 nye naturreservater i Viken Skogs områder gjennom ordningen. Vikerfjell naturreservat i Buskerud er det overlegent største reservatet med et areal på over 80 000 dekar og 38 berørte skogeiendommer. Det er et jevnt tilsig av skogeiere som ønsker vurdering av verneverdier på sine eiendommer. Felles for disse er at skogarealene har betydelige miljøverdier og/eller krevende driftsforhold.

VEIPLANLEGGING

Viken skog har en veiplanlegger i 80% stilling. Veiplanlegging omfatter i hovedsak ombygging og nyanlegg av skogsbilveier. I tillegg kommer rådføring på veivedlikehold og drenering, utarbeidelse av fordelingsnøkler for skogsbilveier og noen oppdrag for jordskifte retten. Veiplanlegging er et krevende felt og digitale/tekniske hjelpemidler er tatt i bruk for å lage bedre prosjekteringsplaner både for ombygging og nyanlegg. Ombygging av eldre skogsbilveier er det største arbeidsområdet.

Dette er veier som ikke holder mål til dagens veinormaler, og som har for svak bæreevne for dagens tømmertransport. Det er økende interesse blant skogeiere for å holde skogsbilveiene i god stand, og det er tydelig at regjeringens satsing på infrastruktur gir resultater også på skogsbilveinettet.

SKOGTJENESTER MENGDETELL

2016	Akershus	Østfold	Buskerud	Oppland	Vestf./Tel.	SUM
Markberedning daa			447	2 365	490	3 302
Plantesalg stk.	85 811	246 050	513 491	298 940	540 695	1 684 987
Planting stk.	565 380	778 620	718 895	1 953 085	733 615	4 749 595
Sum planter stk.	651 191	1 024 670	1 232 386	2 252 025	1 274 310	6 434 582
Sprøyting daa	44	138	144	46	670	1 042
Ungskogpleie daa	3 904	2 244	5 137	8 180	2 698	22 163
Gjødsling daa	4 035	1 627	3 060	3 358	-	12 080
Sluttavvirkning m ³	312 805	233 285	535 075	316 740	255 661	1 653 566
Tynning m ³	25 251	1 229	39 927	10 324	5 301	82 032
Sum skogsdrifter m ³	338 056	234 514	575 003	327 063	260 962	1 735 598

2015	Akershus	Østfold	Buskerud	Oppland	Vestf./Tel.	SUM
Markberedning daa			47	1 898		1 945
Plantesalg stk.	128 770	188 250	449 286	356 090	511 585	1 633 981
Planting stk.	487 755	452 472	741 600	2 028 200	492 600	4 202 627
Sum planter stk.	616 525	640 722	1 190 886	2 384 290	1 004 185	5 836 608
Sprøyting daa	22	420	76	29	852	1 399
Ungskogpleie daa	3 054	1 542	4 727	7 371	2 213	18 907
Sluttavvirkning m ³	268 430	245 604	508 022	303 567	229 975	1 572 569
Tynning m ³	11 932	1 694	18 164	5 144	193	37 126
Sum skogsdrifter m ³	280 362	247 297	526 185	308 711	230 168	1 609 696

2014	Akershus	Østfold	Buskerud	Oppland	Vestf./Tel.	SUM
Markberedning daa	90		327			417
Plantesalg stk.	72 000	189 900	416 995	230 830	222 500	1 132 225
Planting stk.	388 000	230 050	690 840	1 643 430	381 430	3 333 750
Sum planter stk.	460 000	419 950	1 107 835	1 874 260	603 930	4 465 975
Sprøyting daa	57	250	430	54	1 462	2 253
Ungskogpleie daa	1 128	1 318	4 175	3 970	1 410	12 001
Sluttavvirkning m ³	210 932	181 075	426 833	298 434	169 128	1 286 402
Tynning m ³	9 050	4 800	26 400	11 950	1 850	54 050
Sum skogsdrifter m ³	219 982	185 875	453 233	310 384	170 978	1 340 452

VIKEN
SKOG

VIKEN
SKOG

MILJØRAPPORT 2016

STØRSTE RISIKOFAKTOR FOR VIKEN SKOG SA ER MILJØ

Viken Skog jobber kontinuerlig med å forbedre seg både når det gjelder kvalitet på utført arbeid i virkeskjeden, og i forhold til hvordan vi tar vare på miljøet ved skogbehandling. Viken Skog retter seg etter ISO 9001, ISO 14001 og Norsk PEFC™ Skogstandard. I tillegg har Viken Skog en gruppesertifiseringsavtale for FSC™.

HOVEDMÅL

- 1 Ivareta mennesker og miljøverdier
- 2 Vekst i tømmervolum og markedsandel
- 3 Lønnsom drift og avkastning på andelskapitalen
- 4 Arbeide for best mulig avkastning over tid på arealet til skogeier
- 5 Være den foretrukne samarbeidspartner i verdikjeden for skog
- 6 Arbeide for å bedre rammebetingelsene for hele verdikjeden i skogbruket
- 7 Være bidragsyter til bioøkonomien ved å arbeide for ny bærekraftig og klimavennlig skogbasert industri i Norge

Det ble innført ny PEFC Skogstandard 2016. Standarden har nå 27 kravpunkt. Flere av disse er innskjerpet i forhold til tidligere. Det gjelder spesielt skogeiers forvaltningsansvar, hensynet til friluftslivet, terrengtransport og langsiktig virkesproduksjon. To helt nye kravpunkt omhandler hensynet til rovfugl/ugler og tiurleiker.

Trenden i 2016 viser en svak forverring. Viken Skog har en særlig utfordring til terrengtransport/sporskader og miljørapport/dokumentasjon i forbindelse med skogsdrifter. Revisjonsrapporten viser en forverring av gjensetting av kantsoner mot myr og vassdrag, i tillegg til kvalitet på livsløpstrær.

REGISTRERTE AVVIK - FORBEDRINGSTILTAK

Alle hendelser, klager og eksterne henvendelser registreres i styringssystemet TQM. I 2016 ble det registrert 37 avvik og 7 forbedringsforslag. Dette er en svak bedring i forhold til 2015.

Registrerte avvik i hele organisasjonen:

HOVEDOMRÅDE	2016	2015	2014
Økonomi og administrasjon	1	0	1
Informasjon, kommunikasjon, organisasjon	0	0	2
Innkjøp av virke og salg av tjenester	12	17	30
IT-drift og support	4	0	1
Kvalitet og miljø	9	11	0
Ledelse	0	0	10
Måling	0	1	0
Personal og HMS	0	0	2
Planlegging, avvikning og transport	9	9	8
Produktidentifikasjon og sporbarhet	0	1	0
Salg av virke	0	2	1
Strategisk skogplan	0	0	1
Sertifisering*	2	0	0
Sum avvik	37	41	56

Alle registrerte avvik (uønskede hendelser) er tatt med. Dette inkluderer også resultatene fra revisjonene.

Nytt: Viken Skog fikk 2 avvik* knyttet til sporbarhetssertifikatene PEFC COC og FSC COC/CW. Disse ble lukket umiddelbart. De fleste avvik er der aktiviteten er størst – skogsdrift.

Et svært alvorlig avvik er registrert: Hogst av nøkkelbiotop i Øvre Eiker. Denne saken er avklart med INTERTEK og PEFC Norge. Saken er i tillegg politianmeldt av Naturvernforbundet Buskerud.

Andre alvorlige avvik: Det ble registrert en hogst for nær rovfugltreir – skogeier administrerer driften selv. En hogst i strid med Markaforskriftene (Oslomarka) - Hogst av fredede trær i naturreservat.

INTERNE REVISJONER

Feltrevisjoner 2016, Norsk PEFC Skogstandard

I 107 reviderte oppdrag ble det registrert følgende avvik:

AVVIK	2016		2015	2014	
	ANTALL	%	%	%	
Miljørapport/dokumentasjon	23	22	27	33	→
Livsløpstrær	8	7	0	7	↻
Foryngelse og ungskogpleie	0	0	1	6	↻
Kantsone	4	4	1	8	→
Hogstform	0	0	0	0	↻
Terrengtransport	12	11	9	22	→
Brudd på lover og forskrifter	0	0	0	2	↻
Feil kontrakt, manglende underskrift	5	5	3	12	→

TREND ↻

Rovfugl og tiur

I 2016 fortsatte Viken Skog revisjon av skogsdrifter nær rovfugleir og tiurleiker. I alt ble 48 skogsdrifter sjekket. Resultat: Manglende sporlogg – seks avvik. Hogst for nær biotoper – 2 avvik. For dårlig forarbeid – 2 avvik. Ikke gjennomført i.h.h.t. instruks – 1 avvik. Til slutt et avvik fordi funksjonær selv burde meldt fra om og registrert avvik. Til sammen 12 avvik.

Intern revisjon FSC FM (Forest management)

Til sammen ni skogeiere fikk besøk av revisor. Viken Skog har fortsatt fokus på at eierne oppfyller krav i forhold til bruk av entreprenøravtaler og fyller ut pålagte skjemaer. Revisjonen viser at gruppen i snitt forbedrer seg fra år til år, noe som er veldig positivt. Eksempler på avvik: Manglende arbeidsplan og budsjett, større veiarbeider gjennom reservat ikke meldt gruppeleder, mangler i forvaltningsplan og ikke brukt pålagte skjemaer. I alt ble det gitt 12 mindre avvik.

EKSTERNE REVISJONER

INTERTEK

INTERTEK reviderer Viken Skog etter standardene ISO 9001, ISO 14001, Norsk PEFC Skogstandard, PEFC COC og FSC COC/CW. INTERTEK utførte sporbarhetsrevisjon i juni, (PEFC COC og FSC COC/CW). Viken Skog fikk to større avvik som ble lukket umiddelbart.

I september gjennomførte INTERTEK periodisk revisjon i.h.h.t. PEFC, ISO 9001 og ISO 14001. Lokalkontorene Slitu og Nannestad ble revidert, i tillegg til hovedkontoret på Hønefoss. Resultatet var fire mindre avvik og fire forbedringsforslag på sporskader og dokumentasjon på skogsdriftsoppdrag. Det ble gitt avvik på at Viken Skog ikke i tilstrekkelig grad følger opp enkeltskogeiere med avvik fra intern revisjon og at skogeiere ikke blir kontrollert om de har liggende avvik ved inngåelse av kontrakt.

FSC Ekstern revisjon

ORBICON reviderer Viken Skog etter standarden FSC FM. I mai 2016 gjennomførte ORBICON ekstern revisjon FSC. Resultatet ble to større og seks mindre avvik. De store avvikene gjaldt samme sak: Mangelfull bruk av dokumenter og avtaler. Dette var avvik Viken Skog tidligere hadde lukket, men revisor valgte å åpne disse igjen da revisjonen avslørte store mangler. Viken Skog har innført internkontroll av FSC gruppe-medlemmers aktiviteter for å imøtekomme og få lukket avviket. Viken Skog må også kontrollere alle årsrapporter innkommet av gruppe-medlemmene. For den enkelte skogeier ble det notert: Manglende bruk av miljørapport, manglende bruk av entreprenøravtaler, ikke dokumenterte bruksrettigheter i forvaltningsplanen, arbeidsplan og budsjett mangler, forebyggende tiltak ved terrengtransport for å unngå skader og feil i forvaltningsplanen.

KLAGER

Viken Skog har mottatt seks klager i 2016. Dette er samme antall som i 2015. Klagen gjelder manglende service fra skogsbruksleder, manglende tømmeroppgjør, hogd over nabogrense, manglende utført oppdrag, forurensing av brønn og dårlig utført hogstoppdrag.

EKSTERNE HENVENDELSER

Viken Skog har mottatt 21 eksterne henvendelser i 2016. 13 av disse er fra samme person. Mange henvendelser gjelder hogst nær rovfugleir og i områder med tiurleik. Folk henvender seg også om sporskader som er til irritasjon når de går tur i skogen.

UTFORDRINGER

Viken Skogs egne revisjoner viser at det fortsatt er store utfordringer til utførelse av skogsdrifter i samsvar med Norsk PEFC Skogstandard. Dette gjelder særlig terrengtransport/sporskader og dokumentasjon/bruk av miljørapport. Revisjoner avdekket også for mange avvik knyttet til gjensetting av livsløps-trær og kantsoner. Dette er fokusområder fremover, og ett av kravene er at ved hogst nær biologisk viktige områder, skal det brukes sporlogg av entreprenør. I 2017 skal alle entreprenører pålegges dette. Loggen skal legges i et leselig format på oppdragets dokumentarkiv.

Symbolet for bærvarende skogsbruk

TILLITSVALGTE

SKOGEIEROMRÅDER:

SKOGEIEROMRÅDENES LEDERE PR. 31.12.2016:

AKERSHUS OG ØSTFOLD

Asker og Bærum
Follo
Hessa
Nedre Romerike
Sarpsborg - Ytre Østfold
Smaalenene
Våler og Svinndal
Østre Romerike
Øvre Romerike

Helge Lindstad
Christian Aschjem
Thomas Riiser
Jon Arild Huseby
Einar Høstbjør
Ole-Martin Rognerud
Hans Løken
Lars Henrik Sundby
Thomas Øvrum

BUSKERUD

Drammen og Hurum
Eiker
Hallingdal
Krødsherad og Modum
Numedal
Ringerike
Sandsvær/Kongsberg
Sigdal-Eggedal

Einar Beheim
Knut Sønju
Karin Kvarteig
Eivind Skaug
Nils Peter Undebakke
Thrine-Lise Tryterud
Anders Wåla
Per Lyder Frøvoll

OPPLAND

Hadeland
Nordre Land - Etnedal
Søndre Land og Fluberg
Sør-Aurdal
Øvre Valdres

Anders M. E. Hohle
Hans Chr. Endrerud
Kristen Granum
Nils-Ivar Grøv
Andris J. Kvam

VESTFOLD OG TELEMARK

Lardal og Siljan
Midtre Vestfold
Nedre Lågen
Nordre Vestfold
Tønsbergdistriktet

Tor Erik Hustuft Riis
Magne Gran
Kennet Carlsen
Nils Erland Aasnæs
Gjermund Aasen

ALMENNINGER

Hadeland
Romerike

Lars Olav Jensen
Lars Even Nordby

STYRET I VIKEN SKOG

LEDER

Olav Breivik, Hessa (2012)

Nestleder

Gudbrand Gulsvik, Hallingdal (2009)

STYREMEDLEMMER

Kristine Nore, Krødsherad-Modum (2016)

Ann-Mari Skinne, Smaalenene (2013)

Bjørn Sorteberg, Krødsherad-Modum (2014)

Hallgeir Thorsen, skogbruksleder (2016)

Halvor Ulven, regnskapsjef (2015)

VARAMEDLEMMER (SKOGEIERVALGTE, I REKKEFØLGE)

1. Erland Lundby, Øvre Romerike (2016)

2. Ragnhild Hallenstvedt, Midtre Vestfold (2016)

3. Gunnar Fjeld, Folle (2016)

VARAMEDLEMMER (ANSATTEVALGTE, I REKKEFØLGE)

1. Hans Jørgen Tangevold, skogbruksleder (2016)

Innvalgt år i parentes.

KONTROLLKOMITÉ

Medlemmer

Steinar Fretheim, Søndre Land og Fluberg, leder

Turid Berglund Ekeberg, Hallingdal

Olav O. Evju, Numedal

Varamedlemmer (i rekkefølge)

1. Vegard Tønsberg, Østre Romerike

2. Tove Borud, Sarpsborg-Ytre Østfold

Ordfører

Marit Hougsrud, Sør-Aurdal

Varaordfører

Lars Sollie, Tønsbergdistriktet

VALGKOMITÉ

Representanter

Ole Semming Wiig, Akershus, leder

Anne Andvik, Vestfold

Karin Kvarteig, Buskerud

Trond Anstensrud, Østfold

Ole Helmer Engelen Bjørlien, Oppland

Varamedlemmer (i rekkefølge)

1. Trond Erik Hovin, Akershus

2. Knut Hansejordet, Vestfold

Revisor

ERNST & YOUNG AS, Hønefoss

VIKEN SKOGS ÆRESMEDLEMMER

» Torkel Wetterhus (utnevnt 1991)

» Per Stamnes (utnevnt 2000)

Skogeierområder	Antall leve- randører	Antall an- delseiere	MASSEVIRKE			SACTØMMER*	
			Gran m ³	Barr m ³	Annet m ³	Gran m ³	Furu m ³
Asker og Bærum	24	103	5 363	161		10 020	36
Drammen og Hurumlandet	89	299	28 189	7 502		32 039	3 960
Eiker	106	291	13 311	5 840		12 667	10 911
Follo	91	397	25 592	4 271		21 614	4 148
Hadeland	130	451	50 331	12 817	5	60 863	10 010
Hallingdal	285	772	10 741	53 690	25	38 519	25 536
Hessa	136	467	33 216	2 530		39 971	2 900
Krødsherad - Modum	185	409	36 289	15 755		37 801	26 311
Lardal og Siljan	72	161	21 964	554		20 279	2 505
Midtre Vestfold	152	375	20 286	968		26 239	3 073
Nedre Lågen	167	384	21 654	468	79	25 530	3 176
Nedre Romerike	38	181	10 853	1 718	1	14 551	1 268
Nordre Land og Etnedal	148	343	14 347	31 232		40 180	4 044
Nordre Vestfold	138	336	29 345	2 127		32 587	3 955
Numedal	234	583	25 252	18 167		37 577	35 892
Ringerike	218	494	46 918	27 778		45 588	37 980
Sandsvær - Kongsberg	98	264	14 294	6 166		16 646	9 471
Sarpsborg - Ytre Østfold	166	400	28 130	11 309		30 958	12 824
Sigdal - Eggedal	128	273	18 927	8 032		16 759	19 280
Smaalenene	109	374	24 899	8 129		25 646	9 552
Søndre Land og Fluberg	117	155	16 957	42 973		61 285	8 426
Sør-Aurdal	116	322	27 957	8 392		27 780	7 257
Tønsbergdistriktet	138	389	11 775	854	7	9 606	1 085
Våler og Svinndal	31	107	6 281	1 539		6 894	2 181
Østre Romerike	197	484	55 352	28 121	7	52 190	32 102
Øvre Romerike	135	405	33 008	6 973		33 617	4 726
Øvre Valdres	142	436	23 760	27 522		29 872	4 473
Div. lev. Viken Skog	17	4	10 752	4 131		9 060	1 612
SUM 2016	3 607	9 659	665 747	339 719	124	816 337	288 695
SUM 2015	3 170	9 648	612 615	289 389	38	879 937	279 501

SAGTØMMER*		ENERGIVIRKE		TØMMERKJØP**				GJENNOMSNIITSPRIS**	
Annet m ³	Gj.snitt kr/m ³	Tømmer m ³	Grot/heltre m ³	2016		2015		2016	2015
				m ³	Kroner	m ³	Kroner	kr/m ³	kr/m ³
	444	1 795		17 375	6 048 075	17 809	6 462 463	348	363
450	459	10 882		83 023	26 555 493	65 539	22 400 800	320	342
295	435	3 298		46 322	15 135 196	36 561	13 541 166	327	370
5	444	7 000		62 630	19 533 961	74 533	25 427 373	312	341
3	438	1 484		135 513	44 177 720	128 547	44 624 527	326	347
82	388	1 210		129 804	37 705 192	119 484	35 783 754	290	299
106	467	10 623		89 346	30 506 019	87 300	32 737 547	341	375
1 104	440	6 940		124 200	40 457 168	143 137	49 336 792	326	345
157	440	6 653		52 112	16 497 998	25 946	8 936 633	317	344
192	442	16 981	1 529	67 739	20 875 741	65 449	21 452 183	308	328
161	424	13 655		64 722	19 728 133	53 656	17 826 801	305	332
	475	974		29 365	10 500 678	18 520	6 516 098	358	352
	424	970		90 774	28 088 816	98 900	31 997 981	309	324
524	449	14 819	1 810	83 358	26 282 909	77 805	26 382 281	315	339
125	404	3 590		120 603	38 791 141	117 037	39 898 959	322	341
1 066	457	4 228		163 558	55 001 702	165 489	57 196 432	336	346
366	444	3 283		50 226	16 685 220	46 795	16 472 655	332	352
182	460	7 846		91 249	31 327 877	65 550	25 906 324	343	395
346	451	2 570		65 914	22 115 376	63 427	21 363 784	336	337
35	464	5 918		74 179	25 433 778	103 230	42 107 686	343	408
	430	2 146		131 788	42 410 977	133 602	45 148 610	322	338
	442	980		72 366	22 833 046	83 075	27 450 188	316	330
703	421	14 214	644	38 244	10 232 778	49 973	15 278 756	268	306
	487	1 409		18 304	6 627 095	12 906	5 003 104	362	388
116	462	5 391	580	173 279	58 483 751	127 823	48 462 786	338	379
19	462	1 796	3 425	80 139	26 729 668	65 993	22 044 939	334	334
	396	461		86 088	23 200 855	79 232	23 189 413	270	293
14		681		26 249		70 139			
6 052	440	151 795	7 988	2 268 469	721 966 367			322	
6 937	454	129 040	16 152			2 197 457	732 950 036		345

*) SAGTØMMER omfatter også spesialtømmer

**) Grot/heltre er ikke med i TØMMERKJØP og GJENNOMSNIITSPRIS

På sikt ønsker man at Follum industriområde skal være en attraktiv lokalitet for store og små virksomheter.

TREKLYNGEN

2016 HAR VÆRT ET VIKTIG ÅR FOR TREKLYNGEN. TO AV DE VIKTIGSTE MULIGHETENE DET HAR VÆRT ARBEIDET MED HAR BLITT KONKRETISERT I REELLE PROSJEKTSAMARBEID MED MÅLSETNING OM INDUSTRIETABLERING PÅ FOLLUM. DETTE GJELDER SPESIELT SAMARBEIDET OM BIODRIVSTOFF-FABRIKK MED DET FINSKE ENERGISELSKAPET ST1 OG MULIGHETSSTUDIET FOR TREKULL TIL NORSK SILISIUMVERK SAMMEN MED ELKEM, VARDAR OG AVINOR.

ST1 BIOETANOL TIL TRANSPORTSEKTOREN

Treklyngen og Viken Skog signerte en samarbeidsavtale med det finske energiselskapet St1 i august 2016. Samarbeidet går ut på å planlegge og bygge en fabrikk for etanolproduksjon for biodrivstoffmarkedet med kapasitet på 50 millioner liter pr. år. St1 vil ta utviklingskostnadene, finansieringen og driften, samt stå som eier og kunde av anlegget. Treklyngen vil tilrettelegge for utbygging på Follum og bidra til å finne gode synergier med øvrig virksomhet på området. Frem til og med 2018 vil arbeidet i hovedsak bestå av å designe anlegget og søke nødvendige offentlige tillatelser. Når dette er klart vil byggearbeider kunne starte i 2019 og produksjonen komme i gang i 2021.

Satsing på biodrivstoff er i tråd med Stortingets ambisjoner om å redusere CO₂-utslippene i landet. 50 millioner liter tilsvarer ca 1% av det totale drivstofforbruket i Norge, og det planlagte anlegget på Follum vil bidra betydelig til at klimamålene kan nåes. St1 eier alle Shell-stasjonene i Norge, Sverige og Finland, samt flere vindkraftverk, etanolfabrikker

og andre fornybare energianlegg og har en omsetning på ca. 60 milliarder kroner pr. år.

ELKEM TREKULL FOR SILISIUMPRODUKSJON

Gjennom 2016 har Treklyngen samarbeidet med Elkem, Vardar og Avinor om en tidligfase mulighetsstudie for fremtidig trekullproduksjon på Follum i kombinasjon med biodrivstoff for luftfart. Trekullet skal inngå i Elkems strategi om å benytte en større del fornybare råstoffer i sin silisiumproduksjon i Norge. Studien ble avsluttet på slutten av året med lovende resultat. Potensialet for biodrivstoff fra denne spesielle prosessen (pyrolyse) er begrenset. Man ser at relevant teknologi som kan benyttes er under utvikling flere steder i verden, og at trekullproduksjon kan passe godt sammen med de øvrige prosjektene som er under planlegging hos Treklyngen.

Partene vil i felleskap følge utviklingen med målsetning om å vurdere tekniske og kommersielle løsninger fortløpende. Foreløpig er det vanskelig å anslå når planlegging av et konkret utbyggingsprosjekt kan begynne.

Samarbeidsavtale med St1
om biodrivstoff på Follum

ARBA FOLLUM BOKULL FOR EUROPEISKE KULLKRAFTVERK

Arba Follum AS er et samarbeid mellom Viken Skog, Arbaflame og Statskog for å planlegge, finansiere, bygge og drive et anlegg for produksjon av 200 000 tonn/år med avansert trepellets (svartpellets).

Denne pelletstypen har høyere energiinnhold, er vann- og værbestandig og kan brukes direkte i kullkraftverk uten at disse må bygges om. Gevinsten er betydelige besparelser for kunden som gir høyere verdi for produktet sammenlignet med ordinær pellets.

Prosjektet var ferdig med planlegging og teknisk design i mai, men har helt siden høsten 2015 ventet på endelig avklaring fra ESA for godkjenning av Enova-støtte på 138 millioner kroner. I november 2016 kom det positivt svar fra ESA og prosjektet vil utover 2017 reetablere forbindelser med leverandører og kunder. Man er avhengig av gode og forutsigbare avtaler før man tar investeringsbeslutning.

TILGRESENDE AKTIVITET

Pan Innovasjon AS er inkubator som bidrar med statlige midler til oppstartsselskaper i tillegg til annen støtte til nyetablerte virksomheter med fokus på «teknologi, varer og tjenester innen grønn verdikjede eller skogbasert næring».

Viken Skog eier 39,9% av aksjene i Pan og selskapet har kontorer hos Treklyngen. Flere av oppstartsselskapene leier kontor og produksjonsfasiliteter på Follum. I løpet av 2016 startet tre av tilsammen 10 oppstartsselskaper produksjon. Dette er Termowood som produserer byggelementer i massivtre i Hurdal, Norwegian Firewood og Mona Lisa Agenturer som produserer briketter av kutterflis fra Soknabruket og ved på Follum. Tilsammen har bedriftene i Pan Innovasjon det siste året etablert ca. 25 nye arbeidsplasser innen skogbasert næring.

Det er muligheter for at enkelte av bedriftene som starter opp innenfor Pan innovasjon kan etablere seg på Treklyngen over tid. På sikt ønsker man at Follum industriområde skal være en attraktiv lokalitet for store og små virksomheter.

Prosjektarbeid

Sammen med Ringerike kommune, øvrige grunneiere og energiselskap i regionen arbeider Treklyngen med prosjektutvikling for datasenter i Ringerike. Dette arbeidet bidrar til inntekter på Treklyngen og positiv verdiutvikling for arealer som ikke vil inngå i fremtidig treforedlingsanlegg. Industriutvikling må forventes å ta tre til fem år før konkrete utbyggingsprosjekt er under etablering.

Tlf. 32 10 30 00
e-post@viken.skog.no
www.viken.skog.no